

Skattefri eller skattepligtig virksomhedsomdannelse?

Copenhagen Business School, HD (R), Hovedopgave, 8. Maj 2018

Udarbejdet af:

Line Dejbjærg Winther

Vejleder:

Henrik Bro

Antal anslag: 140.176

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	1
Indledning	3
Problemformulering	4
Opgavestruktur	5
Metodeafsnit	6
Kildekritik	6
Afgrænsning	6
Målgruppe	7
Forkortelser	7
Beskrivelse af case virksomhed – Stengården	8
Stiftelse af en virksomhed	10
Virksomhedsformer	10
Enkeltmandsvirksomhed	10
Interessentskab (I/S)	11
Beskatningsformer ved personlige ejet virksomheder	11
Personskatteloven	11
Virksomhedsordningen	12
Kapitalafkastordningen	13
Selskabsformer	14
Iværksætterselskab (IVS)	14
Anpartsselskab	14
Aktieselskab	14
Selskabsskatteloven	15
Virksomhed i personlige regi kontra selskabsform	15
Delkonklusion	17
Skattefri kontra skattepligtig virksomhedsomdannelse	19
Skattefri virksomhedsomdannelse	19
Skattepligtig virksomhedsomdannelse	23
Stiftertilgodehavende for Stengård	25
Delkonklusion	26
Værdiansættelse	27
Goodwill	28
TSS-cirkulære 2000-10 af 28. marts 2000	28
I praksis	31
Goodwill – Stengården	31
Goodwill i forhold til en skattefri virksomhedsomdannelse – Stengård	33

Goodwill i forhold til en skattepligtig virksomhedsomdannelse - Stengård	33
Ejendomme.....	34
Ejendomme – Stengård	35
Ejendomme i forhold til en skattepligtig virksomhedsomdannelse – Stengård	37
Ejendomme i forhold til en skattefri virksomhedsomdannelse – Stengård.....	38
Driftsmidler	38
Driftsmidler ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse – Stengård	39
Driftsmidler ved en skattefri virksomhedsomdannelse – Stengård	40
Varelager	41
Varelager ved en skattepligtig og skattefri virksomhedsomdannelse – Stengård	41
Tilgodehavende fra salg og andre tilgodehavender	41
Tilgodehavende fra salg ved en skattefri virksomhedsomdannelse – Stengård	42
Tilgodehavende fra salg ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse – Stengård.....	43
Likvider ved en skattefri og skattepligtig virksomhedsomdannelse - Stengård	43
Gældsforpligtelser.....	43
Gældsforpligtelser ved en skattefri og skattepligtig virksomhedsomdannelse - Stengård	43
Udskudt skat	44
Udskudt skat ved en skattefri virksomhedsomdannelse – Stengård.....	44
Blandet benyttede aktiver	45
Blandet benyttede bil	45
Blandet benyttede ejendom	47
Anparters anskaffelsessum	48
Anparters anskaffelsessum ved en skattefri virksomhedsomdannelse – Stengård	48
Anparters anskaffelsessum ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse – Stengård	50
Sammenligning af de 2 virksomhedsomdannelsesformer – Stengård	51
Konklusion	54
Litteraturliste	57
Bilag 1 – Specifikation til beregning af ejendomsavance	59

Indledning

Ved opstart af en personlig virksomhed er der flere parametre der spiller ind. Hvilken virksomhedsform er mest fordelagtig, hvilket konsekvenser har det at vælge den ene form frem for den anden regnskabs- og skattemæssigt, og er det mest fordelagtigt at vælge en skattefri virksomhedsomdannelse frem for en skattepligtig omdannelse?

En af de vigtigste overvejelser i forbindelse med opstart af en virksomhed, er om det skal ske i personligt regi eller i selskabsform. Der er fordele og ulemper ved begge valg, og der er mange parametre der spiller ind i overvejelsen, såsom hvordan virksomhedsejeren hæfter for virksomhedens forpligtelser, de administrative krav forbundet med valget af virksomhedsform samt hvordan valget af virksomhedsform påvirker ejeren skattemæssigt.

I år 2016 var der over 5.200 iværksætterselskaber i Danmark. Dette er en vækst på 4.100 selskaber eller 360 pct. siden den nye selskabsform rettet mod iværksætteri kom til i år 2014. Det er muligt at stifte et iværksætterselskab for blot 1 kr., dog har iværksætterselskaberne ikke mulighed for at foretage udlodning før der er en fri reserve på 50.000 kr.¹ Udviklingen i antallet af iværksætterselskaber gjorde at iværksætterselskaber i år 2016 repræsenterede 8 pct. af nye firmaer, hvorimod enkeltmandsvirksomheder repræsenterede 51 pct. og anpartsselskaber 31 pct. På baggrund af statistikkerne lader det til at tendensen er at mange iværksættere opstarter i personligt regi, hvorefter de senere foretager en virksomhedsomdannelse.

I hovedopgaven vil jeg forsøge at identificere hvilke regnskabsmæssige og skattemæssige problemstillinger, der gør sig gældende ved etablering af henholdsvis en personlig virksomhed og et selskab. Endvidere vil opgavens fokus være på en virksomhedsomdannelse, hvor der er flere alternativer til hvordan en virksomhedsomdannelse foretages baseret på de valg iværksætteren tager ved stiftelsen af virksomheden.

For at kunne vurdere om der bør foretages en virksomhedsomdannelse, er det essentielt at have indsigt i fordelene og ulemperne ved en personlig ejet virksomhed kontra selskabsform. Herefter om det er mest fordelagtigt at foretage en skattefri virksomhedsomdannelse jf. virksomhedsomdannelsesloven eller en skattepligtig virksomhedsomdannelse, som sker efter afståelsesprincippet.

I opgave vil der blive inddraget en case virksomhed, fremadrettet kaldet Stengård, som vil danne grundlag for de foretagne beregninger m.v.

¹ (Danmarks Statistik, 2018)

Problemformulering

Som iværksætter er det vigtigt holde for øje hvilken virksomheds- og beskatningsform der er mest optimal i forbindelse med etableringen af en virksomhed. Endvidere er det ved overvejelsen om en virksomhedsomdannelse vigtigt at have for øje om det er fordelagtigt at omdanne sin personlig ejet virksomhed til et selskab, inden selve virksomhedsomdannelsen foretages. I forbindelse med virksomhedsomdannelsen er der stor forskel på om der foretages en skattepligtig eller skattefri omdannelse. Valget har både skattemæssige konsekvenser for ejeren og selskabet. Nedenfor ses problemformuleringen, som danner grundlag for opgaven.

Hvilke tanker og overvejelser skal en iværksætter gøre sig i forbindelse med stiftelse af sin virksomhed, såfremt man i fremtiden ønsker at omdanne virksomheden til et selskab?

Ved hjælp af nedenstående undersøgelsesspørgsmål vil opgavens problemformulering blive besvaret:

- Hvilke beskatnings- og virksomhedsformer kan en iværksætter med fordel anvende ved etablering af en personlig ejet virksomhed?
- Hvilke krav og betingelser er der for anvendelse af hhv. en skattefri eller skattepligtig virksomhedsomdannelse?
- Hvordan værdiansættes virksomheden på baggrund af den valgt omdannelsesform?
- Hvordan opgøres anparternes anskaffelsessum i forbindelse med en skattepligtig og en skattefrivirksomhedsomdannelse?
- Hvilke skattemæssige konsekvenser har valgte af omdannelsesformen for ejeren samt selskabet?

Som benævnt i indledningen er der flere virksomhedsformer at vælge imellem herunder skal der endvidere ske valg af beskatningsformen. I den forbindelse vil jeg i opgaven redegøre for forskellen på de forskellige virksomhedsformer herunder de skatte- og regnskabsmæssige forskelle ved en personlig ejet virksomhed kontra selskabsform.

Herefter vil jeg i opgaven undersøge alle de regnskabs- og skattemæssige forskelle og konsekvenser ved en skattepligtig og skattefri virksomhedsomdannelse. Endvidere vil jeg i opgaven komme

ind på hvordan værdiansættelsen af virksomhedens aktiver og passiver opgøres samt opgørelsen af anparternes anskaffelsessum. Efterfølgende analyseres de skattemæssige konsekvenser for ejeren og selskabet, ved at opgøre anparternes anskaffelsessum for en skattefri og skattepligtig virksomhedsomdannelse. Til sidst sammenlignes de to alternativer til en virksomhedsomdannelse, hvoraf den likviditetsmæssige påvirkning ligeledes inddrages.

I hovedopgaven inddrages en case virksomhed for at belyse problemstillingen. Alle de foretagne beregninger, hvoraf der analyseres, vurderes og drages konklusion af, vil derfor være baseret på denne case virksomhed.

Opgavestruktur

Indledning	
Herunder problemformulering, metodeafsnit, kildekritik, afgrænsning m.v.	
Beskrivelse af case virksomhed, Stengård	
Virksomhed i personligt regi	Virksomhed i selskabsregi
Herunder inddrages de mulige beskatningsformer	Herunder inddrages de mulige beskatningsformer
Skattefri kontra skattepligtig virksomhedsomdannelse	
Skattefri virksomhedsomdannelse Skattepligtig virksomhedsomdannelse	
Værdiansættelse	
Herunder løbende inddragelse af case virksomheden, Stengård	
Anparternes anskaffelsessum	
Anparternes anskaffelsessum ved en skattefri virksomhedsomdannelse, for Stengård Anparternes anskaffelsessum ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse for Stengård Sammenligning af skattefri og skattepligtig virksomhedsomdannelse for Stengård	
Konklusion	

Metodeafsnit

For at besvare min problemformulering vil jeg som udgangspunkt have en teoretisk indgangsvinkel. I opgaven anvendes den deduktive metode, hvor teorien anvendes på en case virksomhed, som inddrages i opgaven, hvor jeg vil vise sammenhæng mellem teori og praksis. Den induktive metode er vurderet ikke at være aktuel for den pågældende problemstilling. Denne hovedopgave skal gennem juridisk metode bruge forskellige typer af retskilder. Hovedsageligt bruges lov og retspraksis i form af domsafgørelser.

Hovedopgaven vil være baseret på kvalitative data i form af undervisningsmateriale fra HD-studiet, lovgivning, afgørelser, cirkulærer, bøger og internetsøgninger. Det vurderes ikke aktuelt at anvende kvantitative data i opgaven. I forbindelse hermed er der i opgaven anvendt sekundære data, som er nævnt ovenfor. Primære data er ikke aktuelt for undersøgelsen af problemstillingen.

Kildekritik

I hovedopgaven anvendes der primært sekundære data, og dermed er det vigtigt at holde for øje at materialet er indsamlet af andre personer med et andet formål. Den primære data er dog baseret på lovgivning, undervisningsmateriale og i specifikke hændelser domsafgørelser. Heraf vurderes de primære kilder at have en høj grad af pålidelighed. Derudover har jeg benyttet internetsider, for at skabe et overblik og understøttet søgningen ved hjælp af pålidelige kilder såsom lærebøger, cirkulære m.v. Ved brugen af kilder har jeg forholdt mig kritisk og objektivt ved anvendelsen i hovedopgaven. Den i opgaven anvendte case virksomhed er en faktisk case, hvorfor den kan forekomme ensartet på enkelte områder.

Kildesøgningen til brug for opgaven stoppede d. 30. april 2018, hvorfor der i opgaven ikke er taget højde for eventuelle ændringer i lovgivningen eller domsafgørelser herefter.

Afgrænsning

Ved behandling af en skattepligtig og skattefri virksomhedsomdannelse, er der mange relateret emner og problemstillinger associeret hermed, hvorfor jeg i opgaven har valgt at foretage en afgrænsning i forbindelse med besvarelsen af problemformuleringen.

Opgaven vil have fokus på en virksomhedsomdannelse af en personlig drevet virksomhed, hvilket medfører, at der afgrænses for omdannelse af døds- og konkursboer samt virksomheder med flere ejere, herunder kommanditistselskaber, partnerselskaber m.fl.

Virksomhedsomdannelsen tager ligeledes udgangspunkt i at der sker en omdannelse fra en dansk personlig ejet virksomhed til et dansk selskab. Hvorfor der i den forbindelse ikke vil blive inddraget

regler og lovgivning omkring omdannelse fra et dansk enkeltmandsvirksomhed til udenlands selskab eller omdannelse imellem udenlandske selskaber. Herunder vil der i hovedopgaven heller ikke blive gennemgået betingelserne og kravene ved omdannelse til et eksisterende selskab, men udelukkende til et nystiftede selskab.

I opgaven afgrænses der også for behandlingen af begrænset skattepligt til Danmark, da virksomhedsomdannelsesloven ikke kan anvendes, såfremt der ikke er tale om en person, som er fuld skattepligtig til Danmark.

Anvendelsen af personskatteloven, virksomhedsordningen og kapitalafkastordningen vil kun blive behandlet i det omfang det er relevant i forhold til valg af virksomhedsform, derudover forudsættes det at læseren har kendskab til grundbegreberne i virksomhedsordningen.

I min hovedopgave vil der blive taget udgangspunkt i en virksomhedsomdannelse med ultimo balance pr. 31.12.2016, hvorfor alle satser og takster vil være for år 2016 og 2017.

Målgruppe

Den primære målgruppe er vejleder og censor. Derudover kan opgaven med fordel læses af en selvstændig erhvervsdrivende eller en iværksætter, som står med overvejelserne om at stifte en virksomhed eller allerede har en personligt ejet virksomhed og står med overvejelser om en virksomhedsomdannelse.

Det forudsættes at læseren har en vis regnskabsforståelse, og er bekendt med de skatteretslige regler samt har indsigt i den teoretiske baggrund. Hvis ejeren af en personlig virksomhed skal have gavn af opgaven, forudsætter det at ejeren har en vis indsigt i den skatteretslige stilling af sin virksomhed. Det skal dog nævnes, at opgaven ikke er udtømmende indenfor emnet, men kan være en god inspiration i forbindelse med en virksomhedsomdannelse.

Forkortelser

PSL: Personskatteloven

ÅRL: Årsregnskabsloven

VSO: Virksomhedsskatteordningen

LL: Ligningsloven

KAO: Kapitalafkastordningen

AL: Afskrivningsloven

SEL: Selskabsskatteloven

EBL: Ejendomsavancebeskatningsloven

VOL: Virksomhedsomdannelsesloven

KGL: Kursgevinstloven

TSS: Told- og skattestyrelsen

EVL: Ejendomsvurderingsloven

Beskrivelse af case virksomhed – Stengården

Mads Eriksen (fremadrettet Mads) er selvstændig erhvervsdrivende og har igennem mange år stiftet flere vellykkede virksomheder. Mads er stifter og tidligere ejer af Stengården som omfatter 2 ejendomme, hvor aktiviteten består af landbrugsaktivitet herunder dyrkning af korn m.v.

Bodil Eriksen (fremadrettet Bodil) er ægtefælle til Mads og driver pt virksomheder, i form af en udlejningsejendom og derudover er Bodil i besiddelse af solcelleanlæg, som kører i et særskilt regnskab.

Mads er en ældre mand og døjer med helbredet, hvorfor det er blevet besluttet at Mads' personlige virksomhed, Stengården, skal overdrages til hans hustru, Bodil.

Stengården er oprindeligt startet af Mads i år 1985, hvorefter man har udvidet med Stenvej 29. Virksomheden har været drevet af Mads frem til medio 2016, hvorefter Mads' ægtefælle Bodil overtog virksomheden og driften heraf. Dette gjorde man ved at overdrage Stengården med skattemæssig succession til Bodil pr. 1. januar 2016.

Virksomhederne driver dyrkning af korn (undtagen ris), bælgfrugter og olieholdige frø, bortforpagtning, dyrkning af træer og andre skovbrugsaktiviteter og dermed beslægtede virksomhed.

Baggrunden for at foretage en virksomhedsomdannelse af Stengården skyldes at Mads og Bodil nærmer sig pensionsalderen, hvorfor der inden for den nærmeste fremtid vil være tale om at foretage et generationsskifte. Endvidere har Bodil og Mads et ønske om at den omdannede virksomhed skal fungere som grobund for den yngre familie til opstart af spændende og nytænkende landbrugsprojekter.

Det aflagte årsregnskab følger af sin natur kalenderåret og virksomhedens balance på omdannelses tidspunktet d. 31. december 2016 ses nedenfor:

Balance pr. 31. december 2016**Aktiver****Anlægsaktiver****Materielle anlægsaktiver**

Grunde og bygninger 4.737.380

Andre anlæg, driftsmateriel

og inventar 290.185

Omsætningsaktiver

Varebeholdning 1.006

Tilgodehavender

Tilgodehavende fra salg 2.554.369

Andre tilgodehavende 61.414

Likvide beholdninger 1.855.167

Aktiver i alt 9.499.521

Balancetal pr. 31.12.2016 for Stengården. Kilde: egen tilvirkning

Passiver**Egenkapital**

Egenkapital - 5.678.758

Langfristede gældsforpligtelser

Gæld til realkreditinstitutter 14.827.423

Kortfristede gældsforpligtelser

Leverandør af varer og tjenesteydelser 186.305

Anden gæld 60.528

Periodeafgrænsningsposter 104.023

Passiver i alt 9.499.521

Anlægsaktiverne omfatter grunde og bygninger, som består af 2 ejendomme, samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar, som omfatter diverse landbrugsmaskiner, EDB m.v.

Det minimale varelager omfatter kemikalier, der anvendes i forbindelse med driften af virksomheden.

Tilgodehavende fra salg omfatter enkelte debitorer, hvoraf der sker efterfølgende indbetaling primo 2017.

Andre tilgodehavende omfatter blandt andet forudbetalte omkostninger.

Likvider består udelukkende af bankindestående.

Egenkapitalen består af egenkapital primo, årets resultat, privat hævet inkl. betalte skatter.

Langfristede gældsforpligtelser vedrører lån på ejendommene.

De kortfristede gældsforpligtelser vedrører leverandørgæld, skyldige omkostninger i form af moms-afregninger og periodeafgrænsningsposter som består af modtaget husleje, aconto varme og el m.v. som først vedrører år 2017.

Bodil har siden sin overtagelse af virksomheden anvendt virksomhedsskatteordningen. Mads anvendte ligeledes virksomhedsskatteordningen da han drev virksomheden, og da der blevet foretaget en overdragelse med skattemæssig succession, skete der ligeledes overdragelse af Mads' virksomhedsordning.

Nedenfor ses relevante tal for resultatopgørelsen og virksomhedsskatteordningen, som skal anvendes i forbindelse med virksomhedsomdannelsen.

Relevante tal til virksomhedsomdannelsen

	2014	2015	2016
Året resultat	381.181	999.571	1.092.818
Renteudgifter	412.945	139.677	298.298
Renteindtægter	26.071	15.411	14.676
Indskudskonto			2.399.855
Hensat til senere hævning			0
Opsparet overskud inkl. virksomhedsskat, 22%			1

Relevante tal til virksomhedsomdannelsen for Stengården. Kilde: egen tilvirkning

Bodil har i perioden 01.01.2016-31.12.2016 en mellemregningskonto på 59.704 kr.

Stiftelse af en virksomhed

Ved etablering af en virksomhed, er der mange overvejelser og beslutninger, man som iværksætter skal gøre sig. Der er mange momenter der spiller ind, når den mest egnede virksomhedsform skal vælges. Der er både overvejelser af forretningsmæssig, selskabsretlig og skatteretlig karakter, som er relevante at inddrage. De typiske overvejelser en iværksætter gør sig ved valget af virksomhedsformen er samfundskravet om startkapital, hæftelsesformen, udarbejdelse af regnskab samt beskatningsformen forbundet hermed. Nedenfor gennemgås de enkelte virksomheds- og selskabsformer, som en iværksætter typisk sondre imellem.

Virksomhedsformer

Enkeltmandsvirksomhed

Karakteristikkerne ved en enkeltmandsvirksomhed er at der kun er én ejer.

Ejeren er ansvarlig for, at virksomheden betaler sin gæld, samt de ordinære driftsudgifter i forbindelse med driften af virksomheden. Ejeren hæfter personligt med hele sin formue for virksomhedens gæld.

Ved etablering af en enkeltmandsvirksomhed er der intet krav om startkapital. Der er derimod krav om at der holdes regnskab over virksomhedens indtægter og udgifter efter bogføringsloven.

Såfremt ejeren vælger at danne en enkeltmandsvirksomhed, kan der ske beskatning efter PSL, VSL og KAO.²

Interessentskab (I/S)

I et interessentskab er der mindst 2 ejere, som fremadrettet kaldes interessenter.

Et interessentskab er personlig ejet, så virksomhedens økonomiske forpligtelser er ligeledes ejers, som her hæfter solidarisk med hele deres private formue.

I et interessentskab er der intet krav om startkapital. Der er krav om at interessentskabet holder regnskab med udgifter og indtægter efter bogføringsloven.

Såfremt ejeren vælger at danne et interessentskab, kan der ske beskatning efter PSL, VSL og KAO.

Beskatningsformer ved personlige ejet virksomheder

Som det fremgår af overstående afsnit, er der 3 mulige beskatningsformer ved en personligt ejet virksomhed. De 3 beskatningsformer er henholdsvis anvendelse af personskatteloven, kapitalafkastordningen eller virksomhedsskatteordningen.

Personskatteloven

Personskatteloven anvendes af alle fysiske personer, som ikke driver personlig ejet virksomhed. Indkomstopgørelsen ved anvendelse af PSL omfatter personlige indkomst, kapitalindkomsten, aktieindkomst m.v. jf. PSL §2-4. Ved overvejelse af hvilke beskatningsform, man skal anvende, er de mest aktuelle indkomster at fokusere på den personlige indkomst og kapitalindkomsten. Disse indkomstopgørelser opgøres forskelligt afhængigt af hvilken beskatningsform der vælges; PSL, VSO eller KAO.

Ved opgørelse af den personlige indkomst sondres der mellem lønmodtagerforhold og en selvstændig erhvervsdrivende. Ved et lønmodtagerforhold er der begrænsninger i hvad, det er muligt at fratrække skattemæssigt. Hvorimod man som selvstændig erhvervsdrivende har mulighed for at fratrække driftsudgifterne i forbindelse med driften af virksomheden jf. PSL §3 stk. 2. Momenterne der

² (Virk. , 2018)

afgøre om der er tale om et lønmodtagerforhold eller en selvstændig erhvervsdrivende, er om der drives virksomhed for egen regning og risiko, om der er ansat og aflønnet personale m.v.

Lønindkomst og indkomst (resultat før skat) ved selvstændig erhvervsdrivende virksomhed er karakteriseret som personlig indkomst. Personskattelovens skatteberegningsregler medfører at selvstændige erhvervsdrivende får fuld skatteværdi af deres driftsudgifter gennem fradrag i den personlige indkomst.

Kapitalindkomsten omfatter iværksætterens finansielle poster. Renteindtægterne medregnes i den skattepligtige indkomst, tilsvarende kan renteudgifterne fradrages ved opgørelse af den skattepligtige indkomst jf. SL§6 og LL§5.

Indkomstkatten opgøres som den samlede skat af henholdsvis den beregnet bund- og topskat, som beregnes på baggrund af den personlige indkomst. Sundhedsbidrag, kommuneskat og kirkeskat beregnes på baggrund af den samlede skattepligtige indkomst jf. PSL § 6-8.

Selvstændige erhvervsdrivende der er fuldt skattepligtige i Danmark, skal på lige fod med øvrige fysiske personer betale skat i form af AM-bidrag svarende til 8 % af den personlige indkomst.

Såfremt virksomheden generer underskud, hvorved den personlige indkomst bliver negativ for virksomhedsejeren, modregnes den negative personlige indkomst i ægtefællens personlige indkomst jf. PSL § 13. Et overskydende negativt beløb modregnes herefter i hhv. virksomhedsejerens og ægtefællens positive kapitalindkomst.

Virksomhedsordningen

Virksomhedsskatteordningen er underlagt reglerne i virksomhedsskatteloven.

VSO giver selvstændige erhvervsdrivende fuld fradragsret for navnlig renteudgifter samt muligheden for at opspare overskuddet fra den personlig ejet virksomhed, og herefter foretage en lempeligere beskatning heraf. Det er muligt at til- eller fravælge VSO år for år.

For at anvende VSO er der visse krav der skal opfyldes jf. VSO § 2. Der er krav om at bogføringslovens overholdes, samt er det et krav at der sker sondring mellem privatøkonomien og virksomhedens økonomi. Det er kun virksomhedens økonomi der kan beskattes efter VSO.

Ved anvendelsen af VSO er det som hovedregel kun erhvervsmæssige aktiver og passiver, der kan indgå i VSO. Blandet benyttede aktiver såvel som private aktiver kan ikke indgå i VSO.

For at holde styr på virksomhedens økonomi skal virksomheden opføre en indskudskonto. Indskudskontoen er en opgørelse over de aktiver og passiver som den erhvervsdrivende har indskudt i virksomheden.

VSO giver mulighed for at opdele det skattepligtige overskud fra den personlige ejede virksomhed i opsparet overskud og hævet overskud. Det opsparede overskud bliver beskattet med en foreløbig virksomhedsskat på 22 %. Såfremt det opsparede overskud senere hæves, skal det beskattes som personlig indkomst.

Det hævdede overskud dvs. det overskud som en selvstændig erhvervsdrivende overfører til sin privat økonomi med henblik på forbrug skal opdeles i kapitalafkast, som beskattes i kapitalindkomsten og i et resterende overskud, som beskattes som personlig indkomst. Kapitalafkastet beregnes på baggrund af kapitalafkastgrundlaget, som opgøres som virksomhedens aktiver med fradrag af gæld.

Ved anvendelsen af VSO findes der regler om i hvilket omfang den selvstændige erhvervsdrivende kan overføre værdier og beløb fra virksomhedens økonomi til sin privat økonomi. Reglerne skal sikre en effektiv beskatning af de beløb, der hæves i VSO.

I den personlige indkomst medtages al lønindkomst og indkomst (resultat før skat) for selvstændig erhvervsdrivende i lighed med beskatningen i henhold til PSL. Ved anvendelse af VSO bliver det beregnede kapitalafkast beskattet som kapitalindkomst, hvis det ikke er sparet op i virksomheden eller hævet som personlig indkomst. Det er i VSO muligt at fradrage den selvstændige erhvervsdrivendes renteudgifter i den personlige indkomst.

Et eventuelt opsparede overskud beskattes som benævnt foreløbigt i indkomståret med en virksomhedsskat, som beregnes med den i selskabsskattelovens § 17 stk. 1 nævnte procent for det pågældende indkomst år. Procentsatsen for år 2017 er 22 %.

I kapitalindkomsten beskattes det beregnede kapitalafkast, da fradraget flyttes fra kapitalindkomsten til et fradrag i den personlige indkomst.

Indkomstskatten opgøres efter samme principper som PSL

Kapitalafkastordningen

Kapitalafkastordningen er en forenklet beskatningsform af VSO. I mange tilfælde kan man opnå de samme økonomiske fordele som ved anvendelse af VSO, men uden at have det samme administrative arbejde. Kapitalafkastet skal ses som en forrentning af de aktiver virksomheden besidder.

Den selvstændige erhvervsdrivende kan fratrække kapitalafkastet i sin personlige indkomst, hvorved man tillægger det i kapitalindkomsten. Ved anvendelse af KAO er der ikke mulighed for at opspare overskud fra sin virksomhed til senere beskatning.

Selskabsformer

Iværksætterselskab (IVS)

Et iværksætterselskab er den nyeste virksomhedsform.

I et iværksætterselskab er der et krav om en minimumsstartkapital på mellem 1 og 49.999 kroner. Selskabet skal årligt opspare mindst 25 pct. af selskabets overskud til en bunden reserve indtil der er en selskabskapital på 50.000 kr. Herefter er det muligt at foretage udlodning i form af udbytte.

Til forskel for de førnævnte personlig ejet virksomhedsformer hæfter ejeren af et iværksætterselskab ikke personligt for selskabets forpligtelser, men kun med betalingen for anparterne. Hæftelsen er dermed begrænset til selskabets formue. For et IVS er det et krav at der årligt udarbejdes et årsregnskab efter årsregnskabsloven, som uploades digitalt til Erhvervsstyrelsen.

Et iværksætterselskab beskattes efter selskabsskattelove jf. SEL § 1 stk. 1.

Anpartsselskab

Et anpartsselskab kræver en selskabskapital på minimum 50.000 kr. enten i form af kontanter eller andre værdier, kaldet apportindskud.

I lighed med et iværksætterselskab hæfter ejeren ikke personligt for selskabets gæld, men kun med den indskudte kapital. Der er i lighed med et IVS krav om at et anpartsselskab årligt udarbejder et årsregnskab efter årsregnskabsloven, som godkendes på den årlige generalforsamling og herefter uploades digitalt til Erhvervsstyrelsen.

Et anpartsselskab beskattes efter selskabsskattelove jf. SEL § 1 stk. 1.

Aktieselskab

Et aktieselskab kræver en selskabskapital på minimum 500.000 kr. enten i form af kontanter eller andre værdier, apportindskud. Såfremt aktieselskabet stiftes med kontanter, kan ejeren nøjes med 125.000 kr., som er udtryk for en delvist indbetalt selskabskapital.

I lighed med et iværksætterselskab og et anpartsselskab hæfter ejeren ikke personligt for selskabets gæld, men kun med den indskudte kapital. Der er endvidere samme krav til et aktieselskab som for et ApS og IVS da der årligt skal udarbejdes et årsregnskab efter årsregnskabsloven, som godkendes på en årlig generalforsamling og herefter uploades digitalt til Erhvervsstyrelsen.

Et aktieselskab beskattes efter selskabsskattelove jf. SEL § 1 stk. 1.

Selskabsskatteloven

Jf. SEL § 1 stk. 1 er overstående selskabsformer skattepligtige efter selskabsskatteloven³.

Selskaber der er omfattet af SEL § 1 stk. 1 er underlagt aktieselskabsbeskatning. Aktieselskabsbeskatningen indebærer at selskaberne betaler 22 % i skat af den skattepligtige indkomst jf. SEL § 17. Hvis der i regnskabsåret er et skattemæssigt underskud, skal der ikke betales skat i det pågældende år og underskuddet fremføres til modregning i senere års skattepligtig indkomst jf. SEL § 12. I SEL fremgår det endvidere at der er en generel begrænsning af adgang til fremførsel af underskud, fremført skattemæssigt underskud kan fuldt fradrages i senere skattepligtige indkomst såfremt den skattepligtige indkomst ikke overstiger 8.205.000 kr. (2018-sats) jf. PSL § 20. Et herefter resterende underskud kan fradrages med 60 % af den del af den skattepligtige indkomst, der overstiger grundbeløbet.

Når man driver et selskab, er der mulighed for udlodning af udbytte til selskabets ejer. Udbyttet beskattes som aktieindkomst på ejerens personlige selvangivelse. Aktieindkomst op til 51.700 kr. (2017-grænsen) beskattes med 27 procent og resten beskattes med 42 pct.

Virksomhed i personlige regi kontra selskabsform

De typiske overvejelser i forbindelse med stiftelsen af en virksomhed, gør sig ligeledes gældende, hvis virksomhedsejeren har stiftet en personlig ejet virksomhed, men står med overvejelserne om at omdanne til selskabsform. Overvejelserne der ligger til grund for en eventuel virksomhedsomdannelse er blandt andet hæftelsesformen, samt at det er lettere at optage ny ejere/investorer via aktier end delsalg/køb af aktiviteten i personligt regi m.v. Derudover spiller de skatteretlige forhold ligeledes en rolle i forhold til, om det er mest attraktivt at drive virksomhed i personligt regi eller i selskabsform.

Hæftelser

En af de væsentligste forskelle på at drive virksomhed i personlig form kontra at drive et selskab er hæftelsen. Som benævnt hæfter en ejer af en personlig virksomhed personligt med hele sin formue for virksomhedens gæld. Hvorimod man ved stiftelse af et selskab kun hæfter med den indskudte kapital. Hæftelsen vil derfor trække i retning af at stifte et selskab, såfremt der er et ønske om en begrænset risiko.

³ (Henrik Dam, 2017)

Stiftelse og kapitalkrav

Ved stiftelse af en personlig drevet virksomhed er der ingen kapitalkrav. Det eneste krav for stiftelse af en personlig virksomhed er et firmanavn. Firmanavnet registreres hos Erhvervsstyrelsen, hvorefter virksomheden tildeles sit eget CVR-nr.

Ved stiftelse af et selskab er der fastsat kapitalkrav for hhv. IVS min. 1 kr., ApS min. 50.000 kr. og A/S min 500.000 kr.⁴ Kapitalkravet er mere krævende for iværksætterens likviditet medmindre der stiftes et IVS til 1 kr. Det skal her gøres opmærksom på at der herefter skal bindes 49.999 kr. på selskabets egenkapital, som betyder at ejeren først har mulighed for at træffe beslutning om udbytteudlodning, når reserven udgør mindst 50.000 kr. Der er mulighed for at anvende 25 % reglen i forbindelse med stiftelse af et anparts- eller aktieselskab. Reglen går på at det er muligt at nøjes med at indbetale 25 % af selskabskapitalen dog min. 50.000 kr. For et aktieselskab svarer minimumsbeløbet til 25 % af 500.000 kr., altså 125.000 kr. Muligheden for delvis indbetaling gælder udelukkende for kontantstiftelser, hvorimod apportindskud i sagens natur altid indbetales med 100 %.

Den regnskabsmæssige konsekvens af en delvis indbetaling er at der i lighed med et IVS skal laves en bunden reserve på egenkapitalen. Konsekvensen heraf er at der ikke kan udloddes udbytte, før reserven når den oprindelige selskabskapital.

Fordelen ved stiftelse af en personlig drevet virksomhed er at iværksætteren sparer omkostninger i form af rådgivning fra revisor eller advokat, da stiftelsen er "lige til" og ikke kræver udarbejdelse af et lovpligtigt stiftelsesdokument. Et stiftelsesdokument skal indeholde selskabets vedtægter og et krav for stiftelsen.

Regnskabs – og skattemæssige forskelle

Der er intet krav om indsendelse af sin årsrapport til Erhvervsstyrelsen for sin personlig ejet virksomhed. I tilfælde hvor SKAT efterspørger et regnskab, skal dette udarbejdes efter årsregnskabslovens regler for regnskabsklasse A.

Ved stiftelse af et selskab er det et krav at der årligt udarbejdes et årsregnskab aflagt efter Årsregnskabsloven og indsendes til Erhvervsstyrelsen. Kravet om udarbejdelsen af et årsregnskab stiller større krav til selskabet i form af et større administrativt arbejde, da der ved årsafslutningen skal foretages gennemgang af en revisor, hvor det med ledelsen og evt. banken er aftalt om revisor blot skal assistere med opstilling af årsregnskabet foretage review, udvidet gennemgang eller revision.

⁴ (PWC, 2018)

Desto mere sikkerhed revisor erklærer sig om desto mere arbejde skal der ligeledes udføres, hvilket resulterer i en meromkostning for selskabet i form af revisorregninger.

De skattemæssige forskellen mellem at drive en personlig ejet virksomhed og et selskab, er baseret på at et selskab anses som værende ét juridisk skattesubjekt, hvorimod man ved en personlig virksomhed anser virksomhedsejeren og virksomheden som ét juridisk skattesubjekt samlet.

Et eventuelt underskud fra virksomheden kan fratrækkes i virksomhedsejerens personlige indkomst, da virksomheden og virksomhedsejeren skattemæssigt ses som én juridisk subjekt. Såfremt virksomhedsejeren ikke har en positiv personlig indkomst, er der yderligere mulighed for at et eventuelt underskud kan modregnes i ægtefællens indkomst.

Ved stiftelse af et selskab selvangives der særskilt for selskabets ejer og selskabet. Ejerens selvangivelse påvirkes ikke at selskabets skattepligtig indkomst. Selskabet er underlagt aktieselskabsbeskatningen, som indebærer at selskabet skal betale 22 % i skat af den skattepligtig indkomst jf. SEL § 17 stk. 1. Hvis selskabet har en negativ skattepligtig indkomst, kan underskuddet fremføres til fradrag i et senere indkomstår jf. SEL § 12.

Ved stiftelse af et selskab vil der typisk være et tilhørende Holding selskab, som ejer driftsselskabet 100 % og dermed agere som moderselskab. Herved er der tale om 2 koncernforbundne selskaber, hvor der i forbindelse med opgørelsen af den skattepligtig indkomst sker konsolidering. Dette betyder i praksis at selskaberne er sambeskattet, hvilket kan give en fordel da driftsselskabet har mulighed for at anvende et eventuelt skattepligtigt underskud fra moderselskabet og omvendt.

Delkonklusion

Det der kan konkluderes ud fra overstående, er at stiftelse af en personlig ejet virksomhed beskattet efter personskatteloven er simpel og let at administrere i det virksomhedens overskud før renter beskattes hos ejeren som personlig indkomst, og virksomhedens renter beskattes som kapitalindkomst. Dette valg af virksomhedsform kan være risikabelt for ejeren, idet ejeren hæfter med hele sin private formue. Men ønsker man at drive en virksomhed i personligt regi med et minimum af administrative opgaver, og som samtidig har få erhvervsrelaterede renteudgifter, vil det være oplagt at drive sin virksomhed i personligt regi og beskattes efter personskatteloven.

For en personlig drevet virksomhed som beskattes efter virksomhedsskatteordningen stilles der større krav til de administrative opgaver, da der skal være en klar opdeling mellem det private og virksomheden. Udover at der stilles større krav til det administrative, giver VSO mulighed for at optimere skatten hos ejeren. Dette gives ved at det er muligt at opspare overskud fra virksomheden til

senere beskatning, samt flyttes renteudgifterne og kapitalafkastet op som et fradrag i den personlige indkomst hvorved der sker fuld udnyttelse af skatteværdierne.

Ved anvendelse af kapitalafkastordningen, som er en forenklet beskatningsform af VSO, er der færre administrative opgaver end ved anvendelse af VSO. Kapitalafkastordningen giver ikke mulighed for at opspare overskud eller i samme omfang optimering af skatten. Ligesom ved anvendelse af VSO beregnes der et kapitalafkast, som fratrækkes i den personlige indkomst og tillægges i kapitalindkomsten.

Stiftelse af et interessentskab er mest fordelagtigt såfremt der er flere, der har til hensigt at gå sammen. Ulempen ved stiftelsen af et interessentskab er at alle interessenter hæfter gensidigt.

Stiftes der et anparts- eller aktieselskab er der en begrænset hæftelse svarende til ejerens indskud i selskabet, hvilket mindsker den behæftede risiko ved opstart og kan anses for værende en fordel. Såfremt der vælges at stifte et IVS, ApS eller A/S, stilles der større krav til det administrative, blandt andet i form af krav til udarbejdelsen af et årsregnskab fra revisor, udarbejdelse af et stiftelsesdokumenter, vedtægter m.v. Udarbejdelsen samt kravet om offentliggørelsen af årsregnskabet til Erhvervsstyrelsen skaber ikke udelukkende en meromkostning for selskabet, men kan også skabe muligheder for virksomhed og resultere i større interesse for udefrakommende investorer, der ønsker at investere i selskabet, og selskabet har dermed større mulighed for at vækste.

Et iværksætterselskab er den nyeste selskabsform, og er attraktiv for nye iværksættere da det kun kræver 1 kr. i startkapital, dog kræver det som benævnt 50.000 kr. i frie reserver før der kan ske udlodning. Derudover er der de samme forudsætninger og generelle krav til et IVS som til et ApS og A/S.

Er valget faldet på en personlig ejet virksomhed, er det med tiden en ganske naturlig udvikling at den selvstændig erhvervsdrivende på et tidspunkt ønsker at omdanne sin personligt ejet virksomhed til et selskab, grunden herfor kan blandt andet være at størrelsen på virksomheden er ved at være så stor, at der er en stor risiko behæftet med at drive virksomheden i personligt regi, da ejeren som benævnt hæfter med alle sine aktiver både erhvervsmæssige og private. Endvidere kan det ligeledes skyldes at hvis virksomheden skal have mulighed for at vækste, skal der nye investorer ind, hvilket er en nemmere proces, hvis virksomheden drives i selskabsform.

Skattefri kontra skattepligtig virksomhedsomdannelse

Når en selvstændig erhvervsdrivende overvejer at omdanne sin personlig ejet virksomhed til et selskab, kræver det at man undersøger de forskellige muligheder for omdannelse. Der er to muligheder for virksomhedsomdannelse, det kan ske enten som en skattefri virksomhedsomdannelse efter virksomhedsomdannelsesloven eller som en skattepligtig omdannelse.

Nogle af de overvejelser virksomhedsejeren skal gøre sig, er hvad der anses for værende mest attraktivt, herunder om en skattepligtig omdannelse med højere afskrivningsgrundlag er mere fordelagtigt end en skattefri virksomhedsomdannelse med en likviditetsmæssig besparelse via udskydelse af skatten. I begge tilfælde vil der være tale om en virksomhedsomdannelse, hvor der sker stiftelse med apportindskud, da der i begge tilfælde indskydes en virksomhed. De selskabsretlige forhold ved apportindskud gør sig gældende i selskabsskatteloven § 35.

I afsnittet nedenfor foretages der en gennemgang af de typiske forhold der gør sig gældende i en virksomhedsomdannelse, selve værdiansættelse af virksomheds aktiver og passiver samt beregningerne på anparternes anskaffelsessum ved anvendelse af den skattefri og skattepligtige virksomhedsomdannelse, analyseres i det efterfølgende afsnit baseret på case virksomheden.

Skattefri virksomhedsomdannelse

Betingelser og krav

En personlig ejet virksomhed kan ved anvendelse af virksomhedsomdannelsesloven omdannes til et selskab uden nogen form for ophørsbeskatning. Loven er baseret på successionsprincippet, der omfatter at selskabet indtræder i virksomhedsejerens skattemæssige stilling vedrørende virksomhedens aktiver, der overdrages i forbindelse med omdannelsen. Succession indebærer ligeledes at selskabet indtræder i overdragerens skattemæssige stilling i forhold til anskaffelsestidspunkt samt anskaffelsessummen herunder foretagne afskrivninger på virksomhedens aktiver jf. VOL §6.

For at der kan ske anvendelse af den skattefri virksomhedsomdannelse er der visse betingelser, der skal være opfyldt. Jf. VOL §1 er det kun personligt ejede virksomheder, der kan omdannes efter virksomhedsomdannelsesloven. Det er efter VOL § 2 en betingelse at ejeren af den personlig ejet virksomhed er fuld skattepligtig til Danmark på omdannelsestidspunktet. Det er ligeledes et krav at der sker overdragelse af alle virksomhedens aktiver og passiver ved omdannelse, med undtagelse

kan ejeren bestemme om en blandet benyttede ejendom skal overdrages eller holdes udenfor⁵. Manglende opfyldelse af betingelserne medfører skattepligt.

En skattefri virksomhedsomdannelse kan som benævnt kun anvendes af personlig ejet virksomheder, og valget af beskatningsform har ingen betydning for om der er mulighed for at anvende reglerne for en skattefri virksomhedsomdannelse. Valget af beskatningsformen har blot betydning for hvilke eventuelt blandet benyttede aktiver, der skal medtages i omdannelsen, endvidere skal der ske opgørelse af indskudskontoen, mellemregningskontoen og beløb hensat til senere hævnning såfremt virksomhedsejerne har valgt at blive beskattet efter VSO.

Ved opgørelse af beløb hensat til senere hævnning kan ejeren af virksomheden omfattet af VSO vælge om beløb til senere hævnning og mellemregningskontoen skal holdes udenfor omdannelsen, eller om de skal indgå heri. Beløb hensat til senere hævnning beskattes i det år hvor beløbet overføres til hæve kontoen, hvorefter der er mulighed for at hæve dette skattefrit. Vælger ejeren at holde disse poster udenfor omdannelsen, skal et beløb tilsvarende medtages som passiv i åbningsbalancen, der udarbejdes i forbindelse med virksomhedsomdannelsen. Det er endvidere et krav at der er sket udbetaling til ejeren inden omdannelsen finder sted, svarende til summen af beløb hensat til senere hævnning og mellemregningskontoen. Vælger ejeren derimod at posterne skal medtages i omdannelsen, indgår de i selskabets egenkapital, som resulterer i at de modtagne anparter får en større anskaffelsessum.

Ved opgørelse af indskudskontoen er det et krav for anvendelse af reglerne for en skattefri virksomhedsomdannelse at indskudskontoen på omdannelsestidspunktet ikke er negativ. Er indskudskontoen negativ skal der ske kontant indskud forud for gennemførelsen af omdannelsen⁶.

Ved anvendelse af VSO og i tilfældet af at der er opsparede overskud i virksomheden, kan den selvstændige erhvervsdrivende vælge at lade indestående på konto for opsparede overskud indgå helt eller delvist i omdannelsen. Vælges det at det opsparede overskud skal indgå i omdannelsen, nedsætter det den skattemæssige anskaffelsessum for de anparter, som ejeren modtaget ved omdannelse. Vælges det derimod at det opsparede overskud kun skal indgå delvist i omdannelsen, er det de første opsparede overskud, der indgår heri. Udelades det opsparede overskud helt fra omdannelse bliver det opsparede overskud med tillæg af virksomhedsskatten medregnet i den personlig indkomst på virksomhedsejerens selvangivelse for omdannelsesåret jf. VSL § 16⁷.

⁵ (Skatteministeriet, 2018)

⁶ (Beierholm, 2018)

⁷ (Skatteministeriet, 2018)

Tilgang blandet benyttede aktiver

Såfremt der i virksomheden er blandet benyttede aktiver, er udgangspunktet at aktivet skal indgå i omdannelsen jf. VOL § 2 stk. 1. Dette er en konsekvens af at alle aktiver og passiver skal indgå i den skattefri virksomhedsomdannelse. I bestemmelsen for om aktivet skal indgå i omdannelsen eller ej har det også indflydelse hvilken beskatningsform virksomhedsejeren anvender. Er der valgt at anvende VSO og aktivet ikke indgår i VSO, er det en konkret vurdering om aktivet anses for værende et aktiv i virksomheden der omdannes. Når der er tale om en blandet benyttede bil, tages det i betragtningen om der er godtgjort efter refusionsmetoden eller Skatterådets satser. Er der godtgjort efter Skatterådets satser, kan bilen blive i privat regi, har man derimod anvendt refusionsmetoden skal bilen medtages i omdannelse⁸. Hvis der er skiftet princip fra refusionsmetoden til Skatterådets satser anses bilen som et blandet driftsmiddel, som skal medtages i omdannelsen, da de genvundne afskrivninger skal indregnes i anskaffelsessummen.

I modsætning til øvrig blandet benyttede aktiver er der vedrørende fast ejendom frit valg fra ejerens side, om ejendommen skal indgå i omdannelsen eller ej. Det er typisk et spørgsmål om virksomhedsejeren ønsker at udskille den faste ejendom fra den erhvervsmæssige drift enten således at ejendommen beholdes i private regi eller ved at indskyde den i et særskilt selskab.

Indskydes alle aktiver heriblandt alle blandet benyttede aktiver i selskabet, er der mulighed for, såfremt der er en negativ indskudskonto at reducere denne. Indskydes de blandet benyttede aktiver kan den negative indskudskonto reduceres med værdien af den private andel af et blandet benyttede aktiv, selvom der er tale om et aktiv, der ikke kan indgå i virksomhedsordningen. Dette er praksis jf. dommen, SKM2005.384DEP, hvor Skatteministeriet har valgt at acceptere Landsskatterettens afgørelse.

Anparternes anskaffelsessum

Når alle de påkrævede betingelser er konstateret opfyldt, skal der ske en opgørelse af anparterne anskaffelsessum jf. VOL § 4 stk. 2. Anparternes anskaffelsessum opgøres til det kontante beløb, svarende til handelsværdien, som ville være opnået ved sædvanligt salg af virksomheden til en uafhængig tredjemand med fradrag af den skattepligtige fortjeneste. Den skattepligtige fortjeneste jf. VOL § 4 stk. 2 omfatter både genvundne afskrivninger, ejendomsavance m.v. Denne opgørelsesmetode kan medføre, at der opstår en negativ anskaffelsessum, dette kan gøre sig gældende pga. store afskrivninger på virksomhedens aktiver. Fremkommer der en negativ anskaffelsessum, skal den udlignes forinden omdannelsestidspunktet i de tilfælde, hvor ejerne ikke har anvendt

⁸ (SKAT, 2018)

virksomhedsordningen jf. VOL §2 stk. 1 nr. 5. Har ejeren anvendt virksomhedsordningen er det ikke et krav at der sker udligning af den negative anskaffelsessum, hvis blot indskudskontoen er positiv eller den negative anskaffelsessum først opstår efter brug af opspareret overskud. Når anparternes anskaffelsessum er negativ, betyder det at der skal tages hensyn hertil i forbindelse med en senere afståelse, og den negative værdi skal tillægges afståelsessummen.

Den skattemæssige værdi af virksomhedens aktiver opgøres pr. aktiv eller pr. "aktiv-gruppe" og opgøres som benævnt efter kontantprincippet. Opgørelsen sker således isoleret for driftsmidler, vare-lager, goodwill og øvrige aktiver, hvilket betyder at et eventuelt tab, der vil være udløst ved et salg af ét aktiv, ikke kan modregnes i en fortjeneste, der ville være udløst ved salg af et andet aktiv⁹.

Har den personlig drevet virksomhed generet skattemæssigt underskud kan dette ikke overføres til fradrag i det nystiftede selskabs indkomst, når virksomheden omdannes efter virksomhedsomdannelsesloven. Uudnyttede fradragsberettigede tab efter aktieavancebeskatningsloven, kursgevinstloven og ejendomsbeskatningsloven kan heller ikke fremføres af selskabet jf. VOL § 8 stk. 2.

I åbningsbalancen vil der ligeledes ved en skattefri virksomhedsomdannelse blive indregnet udskudt skat, da selskabet overtaget skattebyrden.

Beskatning hos ejeren

Hele vederlaget til ejeren skal ydes i aktier eller anparter, der er ingen mulighed for et stiftertilgodehavende i selskabet på nær førnævnte hensat til senere hævnning eller mellemregningskontoen givet at disse medtages i den skattefri virksomhedsomdannelse.

Ved en skattefri virksomhedsomdannelse udskydes skatten til den dag ejeren sælger alle sine anparterne i selskabet eller aktiviteten afstås. Når anparternes anskaffelsessum nedsættes med den ikke-beskattede fortjeneste, medfører det alt andet lige en større avance den dag ejeren sælger anparterne og vil herefter blive beskattet med hhv. 27 pct. og 42 pct. jf. PSL §8a. Herudover kan der på omdannelses tidspunktet ske beskatning af et eventuelt opspareret overskud såfremt dette ikke medtages i omdannelsen.

Hensigten med at foretage en skattefri virksomhedsomdannelse af en personlig ejet virksomhed, er at man forsøger at minimere den likviditetsmæssige belastning for virksomhedsejeren, som følge af betaling af latente skatter, der ville blive udløst ved anvendelse af afståelsesprincippet¹⁰.

⁹ (Henrik Dam, Henrik Gam, Kjeld Hemmingsen og Jacob Nielsen, 2017)

¹⁰ (Beierholm, 2018)

Skattepligtig virksomhedsomdannelse

Betingelser og krav

En virksomhedsomdannelse kan ske ved anvendelse af afståelsesprincippet, hvorved ejeren sælger den personlig ejet virksomhed til et selskab, som den pågældende selv ejer jf. SEL § 4 stk. 4. Ved anvendelse af afståelsesprincippet anses den personlige drevet virksomhed for at være ophørt på afståelsestidspunktet, hvormed den ophørte virksomhed vil blive ophørsbeskattet på lige fod, som hvis salget var sket til en tredjemand. Ejeren af det nystiftede selskab vil fremover blive beskattet af aktieudbytte og aktieavancer efter reglerne herom.

Modsat anvendelsen af VOL er det ikke et krav at der ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse skal foretages en omdannelse, der omfatter hele virksomheden, det er muligt kun at omdanne enkelte aktiver. Med undtagelse af hvis der er indregnet goodwill i virksomheden. Goodwill kan blandt andet til forskel for en række andre immaterielle anlægsaktiver ikke overdrages som et selvstændigt aktiv. Omdannelse af enkelte aktiver er på betingelse af at omdannelse ikke sker med tilbagevirkende kraft. Sker omdannelsen med tilbagevirkende kraft, er det et krav at der overdrages en hel virksomhed jf. SEL § 4 stk. 4. Omdannelsen har skattemæssig virkning fra skæringsdatoen for åbningsbalancen, der højst må ligge 6 mdr. forud for selskabets stiftelsesdato. Det er en betingelse at der sker indskud af en virksomhed samt at ejeren indsender genpart til told- og skatteforvaltningen af de dokumenter, der er påkrævede såsom stiftelsesdokument, vedtægter og vurderingsberetning samt at der foreligger dokumentation for registrering hos Erhvervsstyrelsen senest 1 måned efter stiftelsen¹¹. Indsendelsen af de lovpligtige dokumenter gør sig ligeledes gældende ved anvendelsen af en skattefri virksomhedsomdannelse.

I lighed med anvendelsen af reglerne i virksomhedsomdannelsesloven skal der for virksomhedsejere, der anvender VSO foretages en opgørelse af beløb hensat til senere hævning, opsparede overskud, indskudskonto og mellemregningskontoen.

Anparternes anskaffelsessum

Skattemæssigt sidestilles omdannelsen med et sædvanligt salg til en uafhængig tredjemand, hvorfor virksomhedens aktiver og passiver overdrages til handelsværdi som gør sig gældende på skæringsdatoen. Værdiansættelsen af virksomhedens aktiver sker som benævnt til handeværdi, hvor man normalt accepterer den regnskabsmæssige bogførte værdi, som værende udtryk for handelsværdien. Med undtagelse af fast ejendom, hvor der er mulighed for at anvende den seneste offentlige ejendomsvurdering som grundlag. Goodwill værdiansættes ligeledes til handelsværdi, men der

¹¹ (Aage Michaelsen, Steen Askholt, Jane Bolander, Liselotte Madsen, Anders Laursen og Inge Jeppesen, 2017)

anvendes typisk beregningsreglerne jf. TSS-cirk. 2000-10, som bygger på princippet at goodwillværdien findes ved at kapitalisere den del af virksomhedens overskud, der ikke kan anses som forrentning af de øvrige af overdragelsens omfattede aktiver¹².

Anparternes anskaffelsessum skal som udgangspunkt svare til handelsværdien af de aktiver og passiver, som er indskudt i selskabet eller lig selskabskapitalen.

Beskatning hos ejeren

Ejeren af den personlig ejet virksomhed vil blive beskattet af avancer opstået i forbindelse med afståelsen af virksomheden i afståelsesåret jf. PSL § 3, stk.1.

I forbindelse med en skattepligtig virksomhedsomdannelse, har ejeren mulighed for at få delvis betaling fra virksomheden via et stiftertilgodehavende. Dette kræver blot at kapitalkravet er opfyldt. Hvis kapitalkravet er overholdt i forbindelse med omdannelsen, kan ejeren få et stiftertilgodehavende, på maksimalt forskellen mellem den opgjorte egenkapital før stiftertilgodehavende og kapitalkravet. Et sådant stiftertilgodehavende kan hæves skattefrit af ejeren, når der er likviditet i selskabet hertil.

Virksomhedsejeren kan anvende stiftertilgodehavende, til at betale realisationsskatten i forbindelse med den skattepligtige virksomhedsomdannelse. Dette kræver dog, at der er likviditet nok i selskabet, til at udbetale et beløb svarende til skatten i afståelsesåret. Hvis der ikke er nok likviditet i selskabet, kan det medføre, at ejeren bliver nødt til at optage et lån for at kunne betale skatten. Hvis der i forbindelse med et stiftertilgodehavende er aftalt afdrags- og rentevilkår, som ved et gælds-brev, kan der foretages et kursnedslag på fordringen. Kursnedslaget skal fordeles forholds-mæssigt på samtlige overdragne aktiver, undtagen likvide midler som indregnes til kurs 100. Anparternes anskaffelsessum vil på den måde blive lavere for de enkelte aktiver. Den skattepligtige avance vil blive reduceret, hvilket vil medføre en lavere beskatning hos ejeren. Der er dog ikke tale om en egentlig skattebesparelse, men blot en delvis udskydelse af beskatningen, da der vil ske beskatning af kursgevinsten i takt med at stiftertilgodehavendet afvikles. Tidligere har SKAT udstedt tabeller, som blev benyttet i forbindelse med fastsættelsen af kursnedslaget. Dette er dog ikke gjort siden 1. kvartal 2010, da pengeinstitutterne ikke længere offentliggør de data, som SKAT anvendte til at udarbejde tabellerne. Nu skal der foretages en konkret vurdering af kursfastsættelsen¹³. Når der er tale om interesseforbundne parter, som er tilfældet her, skal kursfastsættelsen ske efter hidtidig retspraksis,

¹² (Aage Michelsen, Steen Askholt, Jane Bolander, Liselotte Madsen, Anders Laursen og Inge Jeppesen, 2017)

¹³ (SKAT, 2018)

hvor kursen ikke kan være lavere end kurs 80. Selve fastsættelsen af kursen vil ikke blive gennemgået yderligere.

Stiftertilgodehavende for Stengård

Vælger Bodil at foretage en skattepligtig virksomhedsomdannelse, skal hun overveje muligheden for et stiftertilgodehavende. Stiftertilgodehavendet kan hjælpe Bodil med betalingen af realisationsskatten, der bliver udløst ved virksomhedsomdannelsen, såfremt der er den nødvendige likviditet i selskabet. Stiftertilgodehavendet kan hæves skattefrit, hvorfor et højere stiftertilgodehavende vil være at foretrække for Bodil, i stedet for at lade værdien indgå i egenkapitalen.

I forbindelse med stiftertilgodehavende skal Bodil vurdere om hun ønsker et kursnedslag eller ej. Kursnedslaget vil være en fordel, da afståelsessummen bliver nedsat med kursnedslaget, hvoraf der vil opstå en lavere avance ved omdannelsen og dermed en lavere beskatning. Der vil dog blot være tale om en udskydelse af skatten, da Bodil i takt med afviklingen af fordringen vil opnå en kursgevinst, som skal beskattes jf. KGL § 14, når der er tale om anpartshaveren, der har fordring i selskabet. Ønsker Bodil at gøre brug af kursnedslaget, skal der udarbejdes et gældsbrev med afdrags- og rentevilkår. Som benævnt i overstående afsnit anvendes kurs 80 ved stiftertilgodehavendet, da der er tale om interesseforbundne parter. Stiftertilgodehavendet er uden et kursnedslag på 11.109.562 kr., ved et kursnedslag vil stiftertilgodehavendet udgøre 8.887.650 kr., hvilket giver en forskelsværdi på 2.221.912 kr. Stiftertilgodehavendet er beregnet under afsnittet "Anparternes anskaffelsessum ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse - Stengård".

Kursnedslaget er forholdsmæssigt fordelt på de overdragende aktiver på nær likvide midler. Dette skyldes likvider ikke kan reduceres med kursnedslaget, da de altid medgår til kurs 100. Udregningen af kursnedslaget ses nedenfor.

Stiftertilgodehavende	
Stiftertilgodehavende før kursnedslag	11.109.562
Kursnedslag, 20%	2.221.912
Stiftertilgodehavende til kurs 80	8.887.650

	Handelsværdi	Kursnedslag	Afståelsessum
Goodwill	918.000	83.620	834.380
Grunde og bygninger	20.567.700	1.873.498	18.694.202
Driftsmateriel	290.185	26.433	263.752
Varelager	1.006	92	914
Tilgodehavende fra salg	2.554.369	232.676	2.321.693
Andre tilgodehavende	61.414	5.594	55.820
Likvider	1.855.167	-	1.855.167
	26.247.841	2.221.912	24.025.929

Beregning af kursnedslag på stiftertilgodehavende inkl. fordelingen for Stengård. Kilde: Egen tilvirkning

Ved at anvende kursnedslaget vil Stengård ApS få et lavere afskrivningsgrundlag på dets aktiver. Dette betyder endvidere at Stengård ApS kommer til at bære kurstabt på 2.221.912 kr.

For Bodil betyder det at hun opnår en lavere afståelsessum på 2.221.912 kr., som medfører en lavere avance og beskatning nu og her. I takt med at selskabet afdrager fordringen til kurs 100, vil Bodil blive skattepligtig af den tilsvarende kursgevinst på 2.221.912 kr., hvorfor Bodil blot opnår en udskydelse af skatten ved at anvende kursnedslaget ved omdannelsen.

Delkonklusion

Er en skattefri virksomhedsomdannelse mere aktuel end en skattepligtig omdannelse? Det er typisk de tanker en selvstændig erhvervsdrivende går med, når overvejelserne om en omdannelse opstår. Der skal her helt konkret ses på den enkelte virksomhed, og tages hensyn til et eventuelt opsparede overskud, stor ejendomsavance og genvundne afskrivninger for bygning samt goodwill. Herunder om der er en negativ indskudskonto, som kan have konsekvenser i form af at det ikke vil være muligt at anvende en skattefri virksomhedsomdannelse, såfremt indskudskontoen ikke udlignes inden omdannelsesetidspunktet.

Ved anvendelse af den skattepligtige virksomhedsomdannelse er der større fleksibilitet, da den selvstændige erhvervsdrivende har mulighed for blot at foretage en omdannelse af ét aktiv, og bevare de øvrige aktiver i den personlig ejet virksomhed. Hvis dette er ønsket, er der nogen særlige betingelser og krav, der skal være opfyldt som tidligere benævnt. For selskabet giver anvendelsen af den skattepligtige virksomhedsomdannelse et højere afskrivningsgrundlag idet værdien af aktiverne indregnes til handelsværdi, hvorimod anparterne opgøres som handelsværdi minus den skattepligtige fortjeneste ved en skattefri virksomhedsomdannelse. En skattepligtig virksomhedsomdannelse kræver at virksomhedsejeren har en god økonomi, idet ejeren bliver personlig beskattet af afståelsessummen af virksomheden.

En skattefri virksomhedsomdannelse har den helt klare fordel for mange selvstændige erhvervsdrivende, at der ikke sker en skattebetaling ved omdannelsen idet en skattefri virksomhedsomdannelse sker efter succesionsprincippet. Hvorfor en potentiel afregning til SKAT succederes til selskabet og kommer først til beskatning hos ejeren, når ejerens anparter afstås. Til forskel for en skattepligtig virksomhedsomdannelse er det en betingelse ved anvendelse af en skattefri virksomhedsomdannelse at der sker omdannelse af hele virksomheden, hvorfor det ikke er muligt at overdrage enkelte aktiver.

Som benævnt er afskrivningsgrundlaget ved en skattefri virksomhedsomdannelse mindre, da aktiverne indregnes til handelsværdi med fradrag af den skattepligtige fortjeneste. Hvis virksomhedsejeren har anvendt VSO kan anparternes anskaffelsessum blive negativ som konsekvens af store afskrivninger. Den negative anskaffelsessum tillægges anparternes værdi i forbindelse med senere salg af selskabet. Hvis virksomhedsejeren ikke har anvendt VSO skal en eventuel negativ anskaffelsessum udlignes ved indskud fra virksomhedsejeren inden omdannelsestidspunktet.

Den skattefri virksomhedsomdannelse anses for at være den mest anvendte omdannelsesmetode for selvstændige erhvervsdrivende på baggrund af den latente skattebyrde der udskydes.

Værdiansættelse

Ved en virksomhedsomdannelse, skal virksomhedens aktiver og passiver værdiansættes. Værdiansættelsen sker som hovedregel til handelsværdi, der er dog enkelte forskelle på værdiansættelsen afhængig af om der foretages en omdannelse efter afståelsesprincippet eller efter reglerne fra virksomhedsomdannelsesloven. Da der her er tale om interesseforbundne parter skal værdiansættelse ske efter armslængdeprincippet jf. LL § 2 stk. 1. Sker værdiansættelsen ikke efter armslængdeprincippet har skattemyndighederne mulighed for at tilsidesætte den fastsatte værdi. For at sikre at handler mellem interesseforbundne parter sker på markedsvilkår, har SKAT udarbejdet nogle cirkulære til værdiansættelse af fx goodwill.

Ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse sker der omdannelse ifølge afståelsesprincippet. Værdiansættelsen er især vigtig ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse, da der udløses beskatning som ved salg til tredjemand. Virksomhedens aktiver og passiver afstås til handelsværdi, hvilket medfører at anparternes anskaffelsessum, for de enkelte aktiver og passiver svarer til handelsværdierne. Der vil ingen forskel være på den skattemæssige og regnskabsmæssige åbningsbalance, da der sker realisationsbeskatning hos ejeren. Gevinst eller tab ved afståelsen indgår i virksomhedsejerens personlige indkomst i afståelsesåret jf. AL § 9 stk. 1 pkt. 2.

Anvendes der derimod en skattefri virksomhedsomdannelse bliver skatten udskudt, da omdannelsen er baseret på successionsprincippet. Værdiansættelsen af virksomhedens aktiver og passiver sker til handelsværdi minus den skattepligtige fortjeneste, som der ville være opnået i forbindelse med salg til tredjemand.

Goodwill

Goodwill er en værdi virksomheden igennem årene har skabt for sig selv i form af et godt omdømme, gode forretningsforbindelser og lignende. Goodwill er ikke en værdi man kan "føle på", men er et vurderingsspørgsmål, hvorfor beregningen af goodwill kan være vanskelig. Ved goodwill er der endvidere tale om en merværdi, som ejeren af selskabet skal dække udover den generelle købesum af de øvrige aktiver og passivers værdi.

Goodwill skal som udgangspunkt værdiansættes til handelsværdi, der foreligger dog ikke i lovgivningen en regel for, hvordan goodwill værdiansættes. Hvis der er tale om 2 uafhængige parter, kan der frit aftales en værdi for goodwill, men er der derimod tale om interesseforbundne parter, der ikke er uafhængige, skal der ved værdiansættelsen inddrages øvrige beregningsmetoder. Der er sjældent sammenligning handelsværdier på goodwill i en enkeltmandsvirksomhed, hvorfor værdiansættelsen sker på baggrund af et skøn. Der skal i skønnet tages hensyn til bestemte faktorer, der er kendt, når værdiansættelsen foretages.

I nogle brancher foreligger der en særlig branchekutyme for værdiansættelse af goodwill fx for revisorer, tandlæger, læger m.v. Der kan tages udgangspunkt i disse, også selvom der er tale om overdragelse mellem interesseforbundne parter. Foreligger der derimod ingen særlig branchekutyme, kan den fastsatte værdi sandsynliggøres ved hjælp af en erklæring fra en uafhængig sagkyndig person eller ved modtagne købstilbud. I praksis vil der i de fleste tilfælde blive anvendt Ligningsrådets vejledende beregningsregel til værdiansættelse af goodwill.

Goodwill værdiansættes på skæringstidspunktet for omdannelsen. Ligningsrådet har som benævnte fastsat en vejledende beregningsregel til værdiansættelsen af goodwill, TSS-cirkulær nr. 2000-10 af 28. marts 2000. Denne anvisning danner grundlag for den skønnet handelsværdi, ved overdragelse af goodwill mellem interesseforbundne parter.

TSS-cirkulære 2000-10 af 28. marts 2000

Cirkulæret er et udtryk for en standardiseret beregning af goodwill. Der kan derfor i særlige tilfælde forekomme omstændigheder, der gør beregningsmodellen mindre anvendelig. I disse tilfælde skal der ændres i resultatet, så den endelige værdiansættelse skønsmæssigt svarer til den pris, som en uafhængig tredjemand må forventes at ville betale for goodwill under de foreliggende omstændigheder. Det er ikke et krav at værdiansættelsen på baggrund af cirkulæret bliver godkendt af SKAT, da beregningen kun er vejledende for handelsværdien.

Endvidere skal det vurderes om beregningsmodellen giver en realistisk værdiansættelse af goodwill eller ej. Samtidig skal der foretages en test af om den beregnede goodwill værdi svarer til den reelle

handelsværdi eller ej. Den beregnede goodwill værdi skal eventuelt justeres hvis følgende forhold spiller ind; væsentlig udviklingen i perioden mellem afslutningen af sidste regnskabsperiode til overdragelsestidspunktet, velbegrundede forventninger til fremtiden, hvis der tidligere år har været store engangsindtægter eller -udgifter m.v. Gør et af forholdene sig gældende skal der ske en justering af den beregnede goodwill, dette må dog ikke være baseret på et skøn, men skal være baseret på faktiske faktorer knyttet til virksomheden.

Grundlaget for goodwillberegningen er de regnskabsmæssige resultater før skat i de seneste 3 regnskabsår opgjort efter årsregnskabslovens regler. Såfremt der ikke udarbejdes et årsregnskab efter årsregnskabslovens regler, tages der udgangspunkt i virksomhedens skattepligtige indkomst i de 3 seneste indkomstår. Jeg vil efterfølgende kun behandle goodwillberegningen med udgangspunkt i virksomhedens regnskabsmæssige resultat før skat, da Stengård har aflagt årsregnskab efter årsregnskabsloven.

Korrektion af det regnskabsmæssige resultat

For at få det mest korrekt billede af virksomhedens indtjening reguleres det regnskabsmæssige resultat for følgende:

- Finansielle indtægter
- Finansielle udgifter
- Ekstraordinære poster
- Afskrivninger på evt. tilkøbt goodwill
- Ikke udgiftsført løn / medarbejdende ægtefælle

Goodwillberegningen skal baseres på grundlag af virksomhedens primære forretningsområde, hvorfor overstående reguleringer foretages.

Der reguleres for de finansielle indtægter og – udgifter, da virksomhedens finansiering ikke skal have indflydelse på virksomhedens goodwill. Endvidere skal der reguleres for ikke udgiftsført løn eller vederlag til medarbejdende ægtefælle, idet beløbet træder i stedet for en almindelig lønudgift. Det er en forudsætning at en køber vil være villig til at betale den samme for goodwill, uanset om det er oparbejdet goodwill i virksomheden eller erhvervet goodwill. På baggrund heraf bliver indkomstgrundlaget neutraliseret ved at tilbageføre eventuelle foretagne afskrivninger på erhvervet goodwill.

De enkelte års vægtning

Efter der er foretaget regulering af det regnskabsmæssige resultat af overstående poster, vægtes de enkelte års indtjening, og en gennemsnitindtjening for de seneste 3 år beregnes. Indtjeningens

udvikling har betydning for virksomhedens værdi. I beregningsmodellen indregnes halvdelen af forskellen i indtjeningen mellem det seneste år og det tredjesidste år. Det tredjesidste år vægtes med faktor 1, det andensidste år vægtes med faktor 2 og det seneste år vægtes med faktor 3. Det samlede regulerede resultat divideres med 6. Gennemsnitindtjeningen kan både være positiv og negativ.

Udviklingstendensen

Ved værdiansættelsen af goodwill for virksomheden, spiller fremtidige budgetter og indkomster en betydelig rolle. Budgetter vurderes ikke som værende egnet grundlag for skøn over goodwillværdi, når der er tale om overdragelse mellem interesseforbundne parter.

Beregningen af udviklingstendensen tager udgangspunkt i den resultatmæssige udvikling for de seneste 3 regnskabsår. Som udtryk for gennemsnittet af udviklingen i de 2 udviklingsperioder, fra år 1 til år 2 og fra år 2 til år 3, divideres den samlede udvikling med 2. Viser det sig den regulerede gennemsnitlige indkomst er negativ efter tillæg/fradrag for udviklingstendensen, sættes goodwillværdien som hovedregel til 0.

Driftsherreløn

I personligt ejede virksomheder fragår driftsherreløn, som udgør halvdelen af det fremkomne beløb efter indregning af udviklingstendensen, og fratrækkes i den beregnede gennemsnitlige indkomst. Der kan som minimum fratrækkes 250.000 kr. og højest 1.000.000 kr. som driftsherreløn. Hvis resultatet efter fradrag af driftsherreløn på min. 250.000 kr. udgør 0 kr. eller er negativ, antages goodwillværdien at være 0.

Forrentning af virksomhedens aktiver

Efter der er beregnet fradrag for driftsherreløn, forrentes virksomhedens aktiver med den gældende kapitalafkastsats på 1 % (2017-sats) med et tillæg på 3 % jf. VSL § 9. Procentsatsen varierer i takt med kapitalafkastsatsen, hvilket sikre at satsen løbende bliver tilpasset ændringer i samfundets generelle renteniveau. Den samlede forrentning udgør derfor 4 % for indkomståret 2017. Forrentningen fratrækkes hvorefter det beløb, der kan anvendes til forrentning af goodwill fremkommer.

Det skal bemærkes at der ikke sker forrentning af driftsfremmede aktiver, såsom obligationer, pantebreve, tilkøbt goodwill m.v.

Kapitalisering

Goodwillværdien beregnes herefter ud fra den forventede levetid af virksomhedens goodwill, ligesom den årlige forrentningsprocent skal bestemmes. Kapitaliseringsfaktoren er et udtryk for disse to førnævnte forhold samt et udtryk for, i hvor mange år man kan forvente et afkast på den erhvervede goodwill. Forrentningen er fastsat efter den kapitalafkastsats, der er gældende på overdragelsestidspunktet med et tillæg på 8 pct. For indkomståret 2017 udgør den samlede rente 9 %, da kapitalafkastsatsen er 1 % i år 2017.

For virksomheder, hvis produkter anses for værende standardprodukter, kan levetiden på goodwill ansættes til 7 år, hvilket er i lighed med hovedreglen for angivelsen af levetiden på goodwill. Anvendes der længere eller kortere levetid, skal der foreligge afgørende forhold, der taler for ændringen af 7 år.

I praksis

Såfremt det er en ukompliceret virksomhed med en konstant indtjening, vurderes goodwillcirkulæret som værende en passende beregningsgrundlag. I størstedelen af tilfældene er det goodwill cirkulæret der er anvendt, da SKAT ofte accepterer goodwill beregninger foretaget efter cirkulæret.

Goodwillcirkulæret tager udgangspunkt i historiske tal, og det kan diskuteres om discount cash flow modellen er et bedre alternativ til værdiansættelsen af goodwill, da den tager udgangspunkt i betalingsstrømme, der vil komme fremadrettet. For at anvende DCF-modellen foreligger der dog store krav til korrekte forudsætninger for budgetlægning m.v.

Goodwill – Stengården

I forbindelse med en virksomhedsomdannelse, skal det klargøres om der foreligger goodwill eller ej. Stengård har gennem sine år etableret sig et godt omdømme, samt har Bodil og til dels Mads igennem årene oparbejdet sig nogle gode forretningsforbindelser. Der er tale om en overdragelse af goodwill mellem interesseforbundne parter, da Bodil foretager en overdragelse, hvor hun ejer 100 % af anparterne i det nye selskab. Der foreligger ingen branchekutyme for værdiansættelsen af goodwill, hvorfor goodwillcirkulæret vil blive anvendt til beregning af goodwillværdien. Goodwillværdien er beregnet jf. nedenstående beregning efter TSS-cirkulær 2000-10.

	2014	2015	2016
Resultat før skat	381.181	999.571	1.092.818
Ekstraordinære poster	-	-	-
Afskrivninger på tilkøbt goodwill	-	-	-
Medarbejdende ægtefælle	-	-	-
Finansielle indtægter	26.071	15.411	14.676
Finansielle udgifter	412.945	139.677	298.298
Resultat	768.055	1.123.837	1.376.440
Vægtning	1	2	3
Vægtede resultat	768.055	2.247.674	4.129.320
Vægtede resultat i alt			7.145.049
Vægtet reguleret resultat (divideret med 6)			1.190.842
Udviklingstendens = (resultat sidste år - resultat 3. sidste år)/2			304.193
			<u>1.495.034</u>
			-
Driftsherreløn 50% (min. 250.000 og maks. 1 mio. kr.)			747.517
			-
Forrentning af virksomhedens aktiver 7.644.354 * 4 %			305.774
Rest til forrentning af goodwill			441.743
Levetid 5 år			918.825
Levetid 7 år			1.219.210
Levetid 9 år			1.493.091
Den beregnede goodwill			918.000

Goodwillberegning efter TSS-cirkulær 2000-10 for Stengård. Kilde: Egen tilvirkning

I forbindelse med korrektioner til det regnskabsmæssige resultat, er der blot reguleret for de finansielle poster, da de øvrige reguleringer ikke er aktuelle for Stengård. Kapitaliseringsfaktoren er 2,08¹⁴, hvilket er fastsat ud fra en kapitalafkastsats på 1 % + 8 % samt en forventet levetid på 5 år. Levetiden for goodwill er valgt til 5 år, hvilket skyldes at det er Bodils egen forventning, at ejendommene indenfor 5 år er solgt, og selskabet herefter blot foretager investeringer i opstartsvirksomheder med interessante landbrugsprojekter.

¹⁴ (T. Helmo Madsen, 2016)

Goodwill i forhold til en skattefri virksomhedsomdannelse – Stengård

Foretages der en skattefri virksomhedsomdannelse, anvendes reglerne om succession, hvilket medfører at selskabet overtager skattebyrden.

I åbningsbalancen vil goodwill indgå med en regnskabsmæssig værdi på 918.000 kr., hvorimod den skattemæssige værdi vil være på 0 kr. Anskaffelsessummen for goodwill opgøres som handelsværdien minus den skattepligtige fortjeneste. For Stengård ApS er anskaffelsessummen opgjort som 918.000 kr.

Den erhvervede goodwill i selskabet anses ikke for skattemæssigt afskrivningsberettigede i forbindelse med en skattefri virksomhedsomdannelse. Dette skyldes at goodwillen er erhvervet efter successionsprincippet og ikke efter afståelsesprincippet. Da der forekommer en forskelsværdi mellem den regnskabsmæssige og skattemæssige værdi på goodwill, beregnes der en udskudt skat heraf. I forbindelse med beregningen af udskudt skat på goodwill, er der forskellige regler om, hvordan dette behandles. Jf. IAS 12 kan der ikke indregnes udskudt skat af midlertidige forskelle på ikke-skattemæssigt afskrivningsberettiget goodwill. Men ved af anvendelse en skattefri virksomhedsomdannelse benyttes reglerne i VOL § 2, stk. 1 nr. 8, hvoraf det fremgår at der skal afsættes enhver skat, der forventes afregnet ved fremtidig udligning af den regnskabsmæssige og den skattemæssige værdi. Dette medfører at der skal indregnes udskudt skat af goodwill. Nedenfor ses beregningen.

	Regnskabsmæssige værdi	Skattemæssige værdi	Forskelsværdi	Skatte pct.	Udskudt skat
Goodwill	918.000,00	-	918.000,00	22%	201.960,00

Beregning af udskudt skat af goodwill for Stengård. Kilde: Egen tilvirkning

Jf. overstående beregning er den udskudte skat beregnet til 201.960 kr. på goodwill, som indregnes i selskabets åbningsbalance.

Goodwill i forhold til en skattepligtig virksomhedsomdannelse - Stengård

I forbindelse med en skattepligtig virksomhedsomdannelse skal en eventuel fortjeneste eller tab på goodwill medregnes i indkomstopgørelsen hos virksomhedsejeren i afståelsesåret jf. AL § 40, stk. 6. Fortjeneste og tab opgøres som forskellen mellem afståelsessummen og anskaffelsessummen med fradrag for samtlige foretagne afskrivninger. Bodil skal i dette tilfælde beskattes af en fortjeneste på 918.000 kr. som skal indgå i hendes personlige indkomst i afståelsesåret.

Ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse vil den beregnede goodwill indgå både i den skattemæssige og regnskabsmæssige åbningsbalance i selskabet med 918.000 kr. Stengård ApS kan

herefter afskrive årligt med 1/5 regnskabsmæssigt og 1/7 skattemæssigt. Anskaffelsessummen for goodwill vil udgøre 918.000 kr. i forbindelse med en skattepligtig virksomhedsomdannelse.

Ejendomme

Virksomhedsejere ønsker ofte at udskille den faste ejendom, der indgår i virksomheden, fra den erhvervsmæssige drift enten således, at ejendommen beholdes i privat regi eller udskilles til et særskilt selskab. Såfremt ejendommen hvorfra virksomheden drives, ikke indgår i virksomhedsomdannelsen, kan der i relation til anvendelse af virksomhedsomdannelsesloven, stilles spørgsmålstejn ved om der omdannes en hel virksomhed jf. VOL § 2, stk. 1. nr. 2¹⁵. Hvis der er tale om ejendomme, der udelukkende benyttes til erhvervsmæssige formål, kan disse anses for værende selvstændige virksomheder. Der er endvidere som benævnt den mulighed at ejendommene holdes udenfor virksomhedsomdannelsen, såfremt virksomhedsejeren har anvendt virksomhedsordningen året forinden omdannelsen jf. VOL § 2, stk. 1 nr. 2, pkt. 2. Herved kan virksomhedsejeren vælge at beholde ejendommen i sin personlige virksomhed. Indgår ejendommen i virksomhedsomdannelsen, skal alt gæld, der knytter sig til ejendommen ligeledes medtages i omdannelsen.

Værdiansættelsen af ejendomme sker til handelsværdi i forbindelse med en virksomhedsomdannelse. Til fastsættelse af værdien anvendes den seneste offentlige ejendomsvurdering, såfremt der ikke er foretaget om- eller tilbygning som vil påvirke handelsværdien. Hvis det vurderes at den seneste offentlige ejendomsvurdering ikke afspejler ejendommens handelsværdi, kan der indhentes en vurdering fra en ejendomsmægler for at fastsætte handelsværdien. Da der er tale om en overdragelse mellem interesseforbundne parter, skal handelsværdi svare til, hvad en uafhængig tredje- mand ville have betalt på skæringstidspunktet.

Ved opgørelse af anparternes anskaffelsessum i en skattefri virksomhedsomdannelse, er det handelsværdien minus den skattepligtige fortjeneste. Hvorimod anparternes anskaffelsessum ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse svarer til handelsværdien. Den skattepligtige fortjeneste omfatter genvundne afskrivninger på bygninger og installationer samt eventuel fortjeneste opgjort efter ejendomsavancebeskatningsloven.

Handelsværdien, ejendomsavance samt genvundne afskrivninger opgøres ens for både den skattepligtige og skattefri virksomhedsomdannelse. De genvundne afskrivninger opgøres efter reglerne i afskrivningsloven § 21 og beregnes som salgssummen minus den nedskrevne værdi.

Ejendomsavancen opgøres efter EBL § 4 som forskellen mellem den opgjorte regulerede afståelsessum og den opgjorte regulerede anskaffelsessum. I afståelsessummen indgår alle aktiver, der vedrører ejendommen, grund, bygninger, installationer m.m. eksklusiv stuehuset.

¹⁵ (Birgitte Sølvkær Olesen, 2017)

Afståelsessummen reduceres med afholdte salgs omkostninger såsom mæglerhonorar, advokat- og revisorhonorar m.m. Anskaffelsessummen omregnes jf. EBL § 4, stk. 2 til kontantværdi og reguleres efter EBL § 5. Anskaffelsessummen bliver forhøjet med et årligt tillæg på 10.000 kr. samt eventuelle udgifter til forbedringer og vedligeholdelse, der overstiger tillægget på 10.000 kr. Anskaffelsessummen forhøjes ligeledes med eventuelle købsomkostninger. Hvorefter den nedsættes med de foretagne afskrivninger.

Ejendomme – Stengård

Den seneste offentlige ejendomsvurdering fra oktober 2016, udviser en ejendomsværdi for Stengård på 16.400.000 kr., en grundværdi på 3.000.000 kr. og en stuehusværdi på 1.500.000 kr. For Stenvej 29 udviser den seneste offentlige ejendomsvurdering en værdi på 810.000 kr. og en grundværdi på 357.700 kr. Bodil har ikke foretaget forbedringer på ejendommene, hvorfor den offentlige ejendomsvurdering afspejler handelsværdien pr. d. 31. december 2016.

Der foreligger særlige regler for landbrugsejendomme, når det kommer til beskatning af fortjenesten ved salg. Det er SKAT der vurderer om en ejendom betragtes som en landbrugsejendom eller en beboelsesejendom. Som tommelfingerregel vurderer SKAT at en ejendom under 5,5 hektar kategoriseres som en beboelsesejendom, mens ejendomme over 5,5 hektar vurderes som landbrugsejendomme. En beboelsesejendom har den fordel at de ikke beskattes ved salg, hvorimod en landbrugs-ejendom anses for erhverv, hvorved der sker beskatning ved afståelse¹⁶.

Stengårds landbrugsejendomme måler samlet 18,5 hektar, hvorfor ejendommene ud fra de given forudsætninger anses for værende landbrugsejendomme, og Bodil skal dermed beskattes af fortjenesten ved salg.

Det skal bemærkes at der i år 2017 er sket ændring af ejendomsvurderingsloven, således at ejendomme, der på afståelsestidspunktet efter ejendomsvurderingsloven anses som værende landbrugs- eller skovbrugsejendomme, er omfattet af bestemmelsen i EBL § 9, stk. 1. Stuehuse der på afståelsestidspunktet efter ejendomsvurderingsloven anses for værende landbrugs- eller skovbrugs-ejendomme, er omfattet af de særlige regler om skattefritagelse i ejendomsavancebeskatningsloven. Den del af fortjenesten der kan henføres til stuehuset med tilhørende grund skal ikke medregnes ved indkomstopgørelsen, såfremt betingelserne er opfyldt. Ved vurderingen af om et stuehus er skattefritaget i henhold til EBL § 9, stk. 1, ses der på om stuehuset på afståelsestidspunktet er omfattet af EVL § 30. Bedømmelsen vil være en vurdering af om beboelsesmomentet eller landbrugsmomentet i de enkelte tilfælde vægter mest. Er al jord tilhørende ejendommen bortforpagtet, er dette

¹⁶ (Jørgen Munksgaard Rasmussen, 2019)

en indikation af, at beboelsesmomentet vægter højest. Fradraget svarer forholdsmæssigt til den del af ejendomsværdien, som er henført til stuehuset med tilhørende grund jf. EBL § 9, stk. 1 og 3. Det er et krav at ejendommen har tjent til bolig for ejeren eller dennes husstand. Ejendommen må ikke være anvendt 100 % til erhvervsmæssigformål på salgstidspunktet jf. TFS 2003, 266 H. Endelig skal betingelserne i EBL § 8, stk. 1 og 2 være opfyldt, med hensyn til den maksimale størrelse af ejendommens samlede grundareal.

Beregningen for genvundne afskrivninger samt ejendomsavancen for Stengård ses nedenfor.

Genvundne afskrivninger	
Salgssum, ejd. Nr. 1 (Stengård)	16.400.000
Salgssum, ejd. Nr. 2 (Stenvej)	810.000
Afskrivningsberettiget anskaffelsessum	17.402.801
Foretagne afskrivninger	3.026.193
Nedskreven værdi	14.376.608
Fortjeneste/Tab	2.833.392
Total	3.026.193

Beregning af genvundne afskrivninger for Stengård. Kilde: egen tilvirkning

Som det ses, er der en fortjeneste ved salg af bygningen på 2.833.392 kr., hvilket også er et udtryk for de genvundne afskrivninger. Der er derfor konstateret ikke genvundne afskrivninger på forskelsværdien af 2.833.392 kr. – 3.026.193 kr. = 192.801 kr. De genvundne afskrivninger beskattes som personlig indkomst. Såfremt der var realiseret et tab i forbindelse med opgørelsen af genvundne afskrivninger, kan dette tab tilsvarende medregnes i den personlige indkomst som et fradragsberettiget tab.

Nedenstående er beregningen af ejendomsavancen på Stengård og Stenvej, der ikke er omfattet af parcelhusreglen. Ejendommene er anskaffet i år 1985 og solgt i 2017. Beregningerne er lavet efter reglerne om indeksering og om oprindelig anskaffelsessum som indgangsværdi. Da ejendommen er anskaffet før den 19. maj 1993, er der flere alternativer til opgørelsen af den kontante anskaffelsessum. Alternativerne er følgende.

- Den faktiske anskaffelsessum med tillæg af pristalsregulering
- Ejendomsværdien pr. 1. januar 1993 med tillæg af 10%
- Ejendomsværdien pr. 1. januar 1993 med tillæg af 10% og med tillæg af halvdelen af stigningen fra denne værdi til ejendomsværdien pr. 1. januar 1996
- Ejendomsværdien pr. 19. maj 1993 ved gennemført § 4B-vurdering.

Det skal bemærkes at der for landbrugsejendomme med et tilhørende stuehus, gælder de samme principper, som ved parcelhusreglen, hvorved boligdelen kan overdrages skattefrit, hvis den har tjent til bolig for ejeren og dennes husstand. Udover at avancen for ejerboligen er skattefri, kan der opnås

et bundfradrag i den skattepligtige avance på restejendommen. Betingelserne for dette fradrag, er at ejeren har ejet ejendommen i mindst 5 år, og i hele eller dele af ejertiden har beboet ejendommen. Det er dog ikke muligt for Bodil at anvende bundfradraget, der i år 2017 andrager 287.500 kr., da fradraget ikke kan kombineres med indekseringsreglen ved opgørelse af ejendomsavancen¹⁷.

Nedenfor ses beregningen af ejendomsavance for Stengård.

Ejendomsavance - Stengård & Stenvej	
Afståelsessum	
Kontantomregnet afståelsessum	20.567.700
Omkostninger ved afståelsen	-
Afståelsessum	20.567.700
Anskaffelsessum	
Kontantomregnet anskaffelsessum/Indgangsværdi	10.293.713 *
Udgifter til ombygning/forbedring før 1993 (§5,2)	5.852.352
Fast 10.000 kr's tillæg (§511)	296.780*
Vedligeholdelses- forbedringstillæg (§5,2)	319.942*
Ikke genvundne afskrivninger	-192.801
Tab på bygninger	-
Anskaffelsessum beregnet	16.569.986
Fortjeneste/Tab	
Fortjeneste/Tab	3.997.714
Overført tab efter EBL	-
Skattepligtig fortjeneste	3.997.714

Beregning af ejendomsavance for Stengård. Kilde: egen tilvirkning.

*Der henvises til bilag 1 for de underliggende specifikationer.

Ejendomsavancen beskattes for virksomhedsejeren som kapitalindkomst. Anvendes virksomheds-skatteordningen skal både ejendomsavancen og genvundne afskrivninger medregnes til virksomheds indkomst. Der kan højest ske beskatning af et beløb svarende til de foretagne afskrivninger.

Ejendomme i forhold til en skattepligtig virksomhedsomdannelse – Stengård

Hvis Bodil vælger at foretage en skattepligtig virksomhedsomdannelse, skal afståelses af ejendomme medregnes i hendes skattepligtige indkomst.

Ejendomsavancen udgør 3.997.714 kr. og derved skal Bodil både beskattes af en ejendomsavance på 3.997.714 kr. og genvundne afskrivninger på 2.833.392 kr., som skal indgå i hendes personlige indkomst jf. PSL § 3, stk. 2, nr. 11.

¹⁷ (Beierholm, Skatteafdeling, 2018)

Den kontante afståelsessum omfatter den offentlige ejendomsvurdering for begge ejendomme inkl. grundværdien, men uden stuehuset. I åbningsbalancen for selskabet vil grunde og bygninger andrage 20.570.700 kr. både skattemæssige og regnskabsmæssigt. Anparternes anskaffelsessum vil ligeledes udgøre 20.570.700 kr. for grunde og bygninger.

Ejendomme i forhold til en skattefri virksomhedsomdannelse – Stengård

Selskabet succederer i virksomhedens skattemæssige stilling ved en skattefri virksomhedsomdannelse, hvilket ligeledes gør sig gældende i forhold til anskaffelsessum, afskrivningsgrundlag m.v. vedrørende ejendommen. Herved vil Stengård ApS have en regnskabsmæssig værdi på 20.567.700 kr. i åbningsbalancen, og en skattemæssig værdi på 13.736.594 kr. som er beregnet som handelsværdien minus den skattepligtige fortjeneste, hvilket inkluderer de genvundne afskrivninger og ejendomsavancen. For Stengård ApS omfatter dette, at anskaffelsessummen i forbindelse med omdannelsen bliver 20.567.700 kr. – 2.833.392 kr. – 3.997.714 kr. = 13.736.594 kr. Forskelsværdien mellem den regnskabsmæssige og skattemæssige værdi er 3.600.960 kr., hvoraf der beregnes en udskudt skat.

	Regnskabsmæssige værdi	Skattemæssige værdi	Forskelsværdi	Skatte pct.	Udskudt skat
Bygninger	20.567.700,00	13.736.594,00	6.831.106,00	22%	1.502.843

Beregning af udskudt skat for bygninger. Kilde: egen tilvirkning.

Den udskudte skat udgør 1.502.843 kr. Da Stengård ApS succederer i Bodils skattemæssige stilling, vil der skattemæssigt kunne foretages afskrivninger på 4% årligt af den afskrivningsberettigede del af ejendomme. Regnskabsmæssigt vil der afskrives over den forventet levetid, som vurderes at være 30 år. Afskrivningsgrundlaget udgør 20.567.700 kr., der afskrives ikke på grunde.

Driftsmidler

Værdiansættelse af driftsmidlerne skal ske til den kontantomregnede handelsværdi, svarende til hvad ejeren ville kunne få for driftsmidlerne ved salg til en uafhængig tredjemand. I praksis accepterer man ofte den regnskabsmæssige værdi, som værende handelsværdien ved en virksomhedsomdannelse. Det er med forudsætning af at den regnskabsmæssige værdi ikke afviger markant fra den faktiske handelsværdi. De regnskabsmæssige værdier er ofte et udtryk for handelsværdien, da der foretages afskrivninger over driftsmidlets forventede levetid. Foreligger der indikationer på værdiforringelse af driftsmidlerne, foretages der nedskrivningstest. Hvis det vurderes at der bør foretages en nedskrivning, nedskrives aktivet til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi. Det er sjældent set at genindvindingsværdien anvendes, og begrebet

betragtes mest som teoretisk, og vil sjældent blive brugt i forbindelse med værdiansættelsen af et aktiv. Alternativt kan driftsmidlernes værdi fastsættes af en uafhængig vurderingsmand eller tredje-part. Hvis der er tale om biler anvendes der ofte i praksis forskellige salgssider på internettet som fx bilbasen.dk, hvoraf handelsværdien på bilen fastsættes.

Driftsmidler ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse

Ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse indgår avancer og tab i ejerens indkomstoppgørelse i afståelsesåret jf. AL §9, stk.1. Beregning af den skattepligtige fortjeneste eller tab, sker som handelsværdi fratrukket den skattemæssige saldo. Som benævnt afskrives der regnskabsmæssigt over driftsmidlets forventede levetid, hvorimod der skattemæssigt er mulighed for at afskrive med maksimalt 25% jf. AL § 5, stk. 3¹⁸ årligt. Herved kan der opstå en forskelsværdi, som er udtryk for den skattepligtige fortjeneste eller tab.

I forbindelse med den skattepligtige virksomhedsomdannelse, vil både den skattemæssige og den regnskabsmæssige anskaffelsessum for driftsmidlerne i selskabet svare til handelsværdien.

Driftsmidler ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse – Stengård

Driftsmidlerne i Stengård omfatter computer, gødningsspreder og øvrige landbrugsmaskiner. Det er i forbindelse med omdannelsen undersøgt om regnskabsværdierne afviger væsentligt fra handelsværdierne. Vurderingen er baseret på de foretagne afskrivninger, samt er der sket vurdering fra en uafhængig tredjemand. Det er konstateret at regnskabsværdierne svarer tilnærmelsesvis til handelsværdierne, hvilket betyder at disse accepteres som handelsværdierne, og der i forbindelse med vurderingen derfor ikke foretages reguleringer.

Bodil skal i forbindelse med en skattepligtig omdannelse beskattes af en eventuel avance på driftsmidlerne. Er der tale om et skattemæssigt tab, skal tabet ligeledes medtages i Bodils personlige indkomst jf. PSL § 3, stk. 11. I Stengård er der opgjort et skattepligtigt tab på 23.162 kr., som udgør forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi på 290.195 kr., og den skattemæssige værdi på 313.357 kr. Tabet er fradragsberettiget og skal som benævnt medtages i Bodils indkomstoppgørelsen i afståelsesåret jf. AL § 9, stk. 1.

I åbningsbalancen for Stengård ApS vil både den regnskabsmæssige og den skattemæssige værdi udgøre 290.195 kr., og derved også være anparternes anskaffelsessum for driftsmidlerne.

Driftsmidler ved en skattefri virksomhedsomdannelse

¹⁸ (T. Helmo Madsen, 2016)

I en skattefri virksomhedsomdannelse, vil der være forskel på den regnskabsmæssige og skattemæssige værdi på driftsmidler i åbningsbalancen for selskabet. Dette skyldes at virksomhedsejeren succederer i den tidligere ejeres skattemæssige stilling, hvorfor virksomhedens ultimo skattemæssige værdi for driftsmidlerne, vil svare til selskabets skattemæssige primo saldo, hvoraf der fremadrettet kan afskrives med maksimalt 25 % jf. AL § 5, stk. 3.

I forbindelse med en skattefri virksomhedsomdannelse vil der opstå en forskelsværdi mellem den regnskabsmæssige og skattemæssige værdi på driftsmidlerne, hvoraf der beregnes en udskudt skat, svarende til 22 % af forskelsværdien. Den udskudte skat vil indgå i selskabets åbningsbalance.

Driftsmidler ved en skattefri virksomhedsomdannelse – Stengård

Ved en skattefri virksomhedsomdannelse for Stengård, vil den regnskabsmæssige værdi i åbningsbalancen for selskabet svare til den regnskabsmæssige værdi ultimo i virksomheden, nemlig 290.195 kr. Den skattemæssige værdi vil i åbningsbalancen udgøre 313.357 kr., da Stengård ApS succederer i Bodils skattemæssige stilling. Derved overtager Stengård ApS afskrivningsgrundlaget, og kan fremadrettet afskrive 25 % jf. AL § 5, stk. 3 af saldo-værdien på 313.357 kr. Anparternes anskaffelsessum for driftsmidler opgøres som handelsværdi minus den skattepligtige fortjeneste, som er beregnet og beskrevet under den skattepligtige virksomhedsomdannelse. Anskaffelsessummen for Stengård ApS vil udgøre 290.195 kr., da der ikke er en skattepligtig fortjeneste, men derimod et tab på 23.162 kr.

I forbindelse med den skattefri virksomhedsomdannelse skal der beregnes udskudt skat af forskelsværdien mellem den regnskabsmæssige og skattemæssige værdi, som herefter indregnes i selskabets åbningsbalance. Den regnskabsmæssige værdi udgør 290.195 kr. og den skattemæssige værdi 313.357 kr., hvorfor der er en forskelsværdi på 23.162 kr. Beregningen af udskudt skat ses nedenfor:

	Regnskabsmæssige værdi	Skattemæssige værdi	Forskelsværdi	Skatte pct.	Udskudt skat
Driftsmidler	290.195,00	313.357,00	- 23.162,00	22%	- 5.095,64

Beregning af udskudt skat af driftsmidler for Stengård. Kilde: egen tilvirkning

Udskudt skat af driftsmidler er beregnet til 5.096 kr. Da den skattemæssige værdi er større end den regnskabsmæssige er der tale om et udskudt skatteaktiv, som indregnes i åbningsbalancen som et aktiv, medmindre der ved øvrige aktiver beregnes en "negativ" udskudt skat, hvori skatteaktivet modregnes.

Varelager

Varelageret værdiansættes til handelsværdi. Årsregnskabet for virksomheden aflægges efter Årsregnskabsloven, hvorfor den regnskabsmæssige værdi svarer til handelsværdien, da der vil være foretaget nedskrivninger på ukurante varer. Varelageret indregnes i årsregnskabet til kostpris jf. ÅRL § 44.

Såfremt der i virksomheden ikke er ukurante varer, vil den regnskabsmæssige – og skattemæssige værdi være ens. Derfor vil handelsværdien i åbningsbalancen for Stengård ApS være det samme både regnskabs- og skattemæssigt. Anparternes anskaffelsessum vil i begge tilfælde svare til handelsværdien.

Har virksomheden foretaget regnskabsmæssige nedskrivninger på ukurante varer, vil der være en forskel på den skattemæssige og regnskabsmæssige værdi af varelageret. Ved en skattefri virksomhedsomdannelse vil selskabet overtage den skattemæssige værdi i dets åbningsbalance. Anparternes anskaffelsessum for varelageret vil blive indregnet som handelsværdi minus den skattepligtige fortjeneste.

Varelager ved en skattepligtig og skattefri virksomhedsomdannelse – Stengård

Bodil har i Stengård opgjort varelageret pr. 31. december 2016 til 1.006 kr. Endvidere er der ved årsafslutning ikke foretaget nedskrivninger på varelageret, hvorfor den regnskabsmæssige værdi svarer til handelsværdien. Åbningsbalancen for Stengård ved en skattefri virksomhedsomdannelse vil for varelageret udgøre 1.006 kr., hvilket både vil være den regnskabsmæssige – og skattemæssige værdi. Anparternes anskaffelsessum for varelageret svarer til handelsværdien, altså 1.006 kr. hvilket både gør sig gældende ved en skattefri – og skattepligtig virksomhedsomdannelse. Da der ingen forskel er på den regnskabsmæssige og skattemæssige værdi opstår der ingen avance eller tab, som Bodil ville skulle medtage i sin personlige indkomst ved anvendelse af den skattepligtige virksomhedsomdannelse. Der opstår ej heller en udskudt skat i forbindelse med den skattefri virksomhedsomdannelse.

Tilgodehavende fra salg og andre tilgodehavender

Tilgodehavende fra salg værdiansættes som de øvrige aktiver til handelsværdi. I forbindelse med årsafslutningen af årsregnskabet, herunder opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi, tages der årligt stilling til om der er debitorer hvor der bør hensættes til tab. Herved vil den regnskabsmæssige værdi af tilgodehavendet fra salg være et udtryk for den reelle værdi, og dermed svare til handelsværdien. Skattemæssigt behandles tilgodehavende fra salg efter realisationsprincippet jf. KGL § 25 stk. 1, hvilket betyder at der først er mulighed for fradrag for tab, når det er konstateret. Dette gør

sig gældende for personer, hvorimod selskaber har valgmuligheden mellem at anvende lagerprincippet eller realisationsprincippet. Hvis selskabet anvender realisationsprincippet, kan tab på debitorer først fratrækkes i den skattepligtige indkomst, når tabet er konstateret og kan opgøres præcist jf. SL §§4-6. Der kan derfor ikke opnås skattemæssigt fradrag for et forventet tab på debitorer. Lagerprincippet medfører, at tab på debitorer kan medtages uden, at tabet er endeligt konstateret. Det er ikke muligt at skifte mellem de to principper år for år, selskabet skal søge tilladelse fra SKAT, hvis de ønsker at skifte tilbage fra lagerprincippet til realisationsprincippet jf. KGL § 25 stk. 2¹⁹.

Tilgodehavende fra salg ved en skattefri virksomhedsomdannelse

I en skattefri virksomhedsomdannelse, vil den regnskabsmæssige åbningsbalance svare til handelsværdien. Heraf skal der afsættes udskudt skat af en evt. forskelsværdi, såfremt der er hensat til tab på debitorerne. Anparternes anskaffelsessum opgøres som handelsværdien minus den skattepligtige fortjeneste.

Tilgodehavende fra salg ved en skattefri virksomhedsomdannelse – Stengård

Ved en skattefri virksomhedsomdannelse succederer selskabet i virksomhedens skattemæssige situation. I Stengård er der tilgodehavende fra salg på 2.554.369 kr. jf. årsregnskabet 2016, hvilket vil svare til den regnskabsmæssige værdi i åbningsbalancen. Der er i år 2016 hensat til tab på 200.000 kr., og som benævnt anvender personer realisationsprincippet, hvorfor et tab først kan fratrækkes i den personlige indkomst, når tabet er konstateret. Den skattemæssige værdi vil i åbningsbalancen for Stengård ApS derfor udgøre 2.754.369 kr. Heraf skal der beregnes en udskudt skat af forskelsværdien. Den udskudte skat er beregnet med 22 %, hvilket giver et udskudt skatteaktiv på 44.000 kr.

Anparternes anskaffelsessum udgør 2.554.369 kr. for tilgodehavende fra salg, da denne opgøres som handelsværdien minus den skattepligtige fortjeneste. Da hensættelsen til tab på 200.000 kr. ikke er et konstateret tab, indgår de ikke i beregningen af anparternes anskaffelsessum.

Tilgodehavende fra salg ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse

Handelsværdien vil svare både til den regnskabsmæssige og skattemæssige værdi i åbningsbalancen. Tab skal først indgå når tabet er realiseret. Anparternes anskaffelsessum vil i forbindelse med en skattepligtig omdannelse svare til handelsværdien, som afspejler regnskabsværdien.

¹⁹ (Skatteministeriet, 2018)

Tilgodehavende fra salg ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse – Stengård

Hvis der anvendes en omdannelse jf. afståelsesprincippet, hvor den regnskabsmæssige værdi udgør 2.554.369 kr. i virksomheden pr. 31. december 2016, hvoraf der er hensat 200.000 kr. til tab, vil den skattemæssige værdi udgøre 2.754.369 kr. Da der er tale om et tab der endnu ikke er konstateret, indgår tabet ikke i Bentes indkomstopgørelse. Åbningsbalancen for tilgodehavende for salg for Stengård ApS vil udgøre 2.554.369 kr. både regnskabsmæssigt og skattemæssigt. Anparternes anskaffelsessum på tilgodehavende fra salg vil ligeledes udgøre 2.554.369 kr.

Likvider ved en skattefri og skattepligtig virksomhedsomdannelse - Stengård

For likvider svarer den regnskabsmæssige værdi til handelsværdien, og der ingen forskel på den regnskabsmæssige – og skattemæssige værdi. Det betyder at åbningsbalancen for Stengård vil udvise både en regnskabs- og skattemæssig værdi på 1.855.167 kr. i likvide beholdninger. Dette gør sig gældende både ved anvendelse af den skattepligtige og den skattefri virksomhedsomdannelse. Anparternes anskaffelsessum vil altså udgøre 1.855.167 kr. for likvide beholdninger ved anvendelse af begge omdannelsesmetoder.

Gældsforpligtelser

Gæld til realkreditinstitutter indregnes på låneoptagelsestidspunktet til kostpris, svarende til det modtagne låneprovenu efter fradrag af låneomkostninger. Ved senere indregning måles gælden til amortiseret kostpris. Øvrige gældsforpligtelser indregnes i årsregnskabet til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominelle værdi. Kursen anses for lig 100 på kortfristede gældsforpligtelser. For langfristet gæld skal værdien ansættes til kursværdi, kursen reguleres efter kontantomregningsprincippet i AL § 45.

I forbindelse med overdragelsen af gæld, skal virksomhedsejeren være opmærksom på at gælden overdrages fra ét skattesubjekt til et andet. Dette har stor betydning for virksomhedens kreditorer, da virksomhedsejeren ved en virksomhedsomdannelse vil begrænse sin hæftelse. Grundet den begrænset hæftelse, skal overdragelsen godkendes af virksomhedens kreditorer. Ofte vil overdragelse af større gældsforpligtelser, som fx kassekreditter, medføre at pengeinstituttet kræver, at ejeren af anparterne stiller kaution for gælden.

Gældsforpligtelser ved en skattefri og skattepligtig virksomhedsomdannelse - Stengård

Den langfristet gæld i Stengård omfatter gæld til realkreditinstitut, som på skæringsdatoen er indregnet til dagsværdi, hvorfor den regnskabsmæssige og den skattemæssige værdi er den samme.

Det samme gør sig gældende for de kortfristede gældsforpligtelser, som ligeledes er indregnet til dagsværdi. De kortfristede og langfristede gældsforpligtelser udgør samlet 15.178.279 kr., hvilket vil være værdien i den regnskabsmæssige og skattemæssige åbningsbalance, både ved den skattepligtige og en skattefri virksomhedsomdannelse. Anparternes anskaffelsessum vil altså udgøre 15.178.279 kr. for gælden, både i en skattefri og skattepligtig virksomhedsomdannelse. I forbindelse med virksomhedsomdannelse skal Bodil være opmærksom på at, hun skal kontakte sine kreditorer og realkreditinstitut, da de nu vil have deres fordring hos Stengård ApS fremfor Stengård. Dette medfører for Bodil, at hun ikke længere hæfter med sin private formue.

Udskudt skat

Ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse opgøres der ingen udskudt skat, da omdannelsen sker efter afståelsesprincippet, hvor den skattepligtige fortjeneste beskattes hos virksomhedsejeren i forbindelse med omdannelsen. De regnskabsmæssige og skattemæssige værdier indregnes i det ny-stiftede selskab til kostpris, hvorfor der ingen forskelsværdi opstår og dermed ingen udskudt skat.

Ved en skattefri virksomhedsomdannelse indregnes den udskudte skat i åbningsbalancen for selskabet jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 7. Dette skyldes at selskabet succederer i den tidligere virksomheds-ejeres skattemæssige stilling. Den udskudte skat udgør 22 % af forskellen mellem de regnskabsmæssige og skattemæssige værdier. Det er et lovkrav at den udskudte skat fremgår af åbningsbalancen, da dette giver et retvisende billede af selskabets balance, samt oplyser det om selskabets fremtidige skatteforpligtelse.

Udskudt skat ved en skattefri virksomhedsomdannelse – Stengård

Under de enkelte værdiansættelsesafsnit for virksomhedens aktiver, er den udskudte skat forklaret og beregnet. Opgørelsen af den samlet udskudte skat for Stengård ApS ses nedenfor.

	Regnskabsmæssige værdi	Skattemæssige værdi	Forskelsværdi	Skatte pct.	Udskudt skat
Goodwill	918.000	-	918.000	22%	201.960,00
Grunde og bygninger	20.567.700	13.736.594	6.831.106	22%	1.502.843,32
Driftsmidler	290.195	313.357	- 23.162	22%	5.095,64
Hensat til tab på debitorer	200.000	-	200.000	22%	44.000,00
					1.743.708

Beregning af udskudt skat for Stengård ApS. Kilde: Egen tilvirkning

Den samlede udskudte skat for Stengård ApS udgør 1.743.708 kr., som indregnes i den regnskabsmæssige åbningsbalance.

Blandet benyttede aktiver

Såfremt virksomheden har blandet benyttede aktiver, skal aktiverne som udgangspunkt indgå i virksomhedsomdannelsen jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 2. Om det blandet benyttede aktiv skal indgå i omdannelsen, afhænger af om virksomhedsejeren året forinden omdannelsen, har anvendt virksomhedsordningen. Har aktiverne ikke indgået i virksomhedsordningen, skal der foretages en konkret vurdering af aktivets erhvervsmæssige tilknytning til virksomheden. Anses aktivet for værende et aktiv for virksomheden, skal det medtages i virksomhedsomdannelsen. Holdes aktivet udenfor omdannelsen, men anses for værende et aktiv for virksomheden, er der ikke mulighed for at anvende reglerne for en skattefri virksomhedsomdannelse. Der kan i et selskab ikke være et blandet benyttede aktiv, hvorfor aktiverne vil overgå til at være 100 % erhvervsmæssige.

For så vidt angår fast ejendom, der både anvendes privat og erhvervsmæssigt har virksomhedsejeren frit vælge om ejendommen skal indgå i virksomhedsomdannelsen eller ej.

Ved overdragelse af den private andel, kan reglerne i virksomhedsomdannelsesloven ikke anvendes, da der ikke er tale om en del af virksomheden. Overdragelsen af den private del bliver efter de ordinære afståelsesprincipper, nemlig på markedsvilkår til handelsværdi. Selskabet succederer ved en skattefri virksomhedsomdannelse kun for den del af det blandet benyttede aktiv, der har været anvendt erhvervsmæssigt. Opgørelsen af den erhvervsmæssige andel, opgøres som forholdet mellem de faktiske foretagne afskrivninger og de afskrivninger ejeren kunne have fratrullet, hvis aktivet havde været 100 % erhvervsmæssigt.

De typiske blandet benyttede aktiver er en bil og ejendomme, som vil blive gennemgået nedenfor.

Blandet benyttede bil

Ejeren i selskabet vil efter omdannelsen blive beskattet af fri bil, såfremt bilen fortsat anvendes både privat og til erhvervsmæssig brug. Om en blandet benyttede bil skal medtages i omdannelsen, afhænger af hvordan aktivet er blevet behandlet i den personlige virksomhed. Hvis bilen har været medtaget i virksomhedsordning, og ejeren derved er blevet beskattet af fri bil, anses bilen for værende 100 % erhvervsmæssig, hvorfor den skal medtages i virksomhedsomdannelsen. Har bilen derimod været holdt udenfor virksomhedsordningen, anses bilen for værende privat, og kan være blevet behandlet på to forskellige måder. Det tages i betragtningen om der er godtgjort efter refusionsmetoden eller Skatterådets satser. Er der godtgjort efter Skatterådets satser, kan bilen blive i privat regi, har man derimod anvendt refusionsmetoden skal bilen medtages i omdannelsen²⁰. Hvis der er skiftet princip fra refusionsmetoden til Skatterådets satser anses bilen som et blandet

²⁰ (SKAT, 2018)

driftsmiddel, som skal medtages i omdannelsen, fordi genvundne afskrivninger skal indregnes i anskaffelsessummen.

Selskabet succederer i den erhvervsmæssige del af den blandet benyttede bil, som overgår til selskabet. Den private andel overdrages på handelsvilkår. Som tidligere benævnt opgøres den erhvervsmæssige del som forholdet mellem de fratrukne skattemæssige afskrivninger, og de afskrivninger der kunne være foretaget såfremt bilen var 100 % erhvervsmæssig jf. VOL § 6, stk. 4.

Eksempel på blandet benyttede bil

Bilen er anskaffet for 200.000 kr. i år 2014 og anvendes både privat og erhvervsmæssigt. Det er vurderet at bilen anvendes 50 % erhvervsmæssig og 50 % privat i år 2014 og 25 % erhvervsmæssigt i år 2015. I år 2016 ønsker virksomhedsejeren at foretage en skattefri virksomhedsomdannelse. Nedenfor ses et eksempel på opgørelsen af successionsgrundlaget og tilgangen for en blandet benyttede bil.

Blandet benyttet bil

Primo 2014

Anskaffelsessum	200.000
Afskrivning, 25 %	- 50.000
Ultimo saldo 2014	150.000

Anvendt erhvervsmæssigt, 50 pct.

25.000

Saldo primo jf. AL § 11

150.000

Afskrivning, 25 %

- 37.500

Ultimo saldo 2015

112.500

Anvendt erhvervsmæssigt, 25 pct.

9.375

Erhvervsmæssige afskrivninger

Afskrivninger år 2014 25.000

Afskrivninger år 2015 9.375

TOTAL 34.375

Den erhvervsmæssige andel af bilen udgør:

Pct.

$(25.000 + 9.375) / (50.000 + 37.500) * 100$

39,29

Kr.

Successionsgrundlag, 39,29 pct. af 112.500 kr.

44.201

Handelsværdien af den private andel, 60,71 pct. af 200.000 kr.

121.420

Selskabets afskrivningsgrundlag

165.621

Beregning af tilgang på blandet benyttet bil. Kilde: Egen tilvirkning

Som det ses ovenfor i beregningen, succederer selskabet kun for den erhvervsmæssige andel, svarende til 44.201 kr. Den private andel indgår med handelsværdi, som overfor anslås til at udgøre 121.420 kr. Vederlaget for den private andel kan medtages i åbningsbalancen som en gæld til anpartshaveren. Selskabets afskrivningsgrundlag tillægges selskabets driftsmiddel saldo.

Blandet benyttede ejendom

Som tidligere benævnt har virksomhedsejeren mulighed for frit at vælge om ejendommen, der både anvendes privat og erhvervsmæssigt skal indgå i omdannelsen. Overdrages en ejendom der både anvendes til erhvervsmæssig og private formål, kan selskabet kun afskrive på den del af ejendommens anskaffelsessum, der svarer til den erhvervsmæssige benyttede del. Der afskrives ikke på grunden. Det forudsættes dog at hele den erhvervsmæssigt benyttede del af ejendommen anvendes til afskrivningsberettiget formål jf. AL § 14. Man skal endvidere være opmærksom på at, såfremt ejendommen overdrages til selskabet ved en skattefri virksomhedsomdannelse, medtages den tilhørende gæld. Hvis gælden er større end ejendommens værdi, kan det have skattemæssige konsekvenser for ejeren, da forskelsværdien ses som et maskeret udbytte, også kaldet et ulovlig anpartshaverlån.

Successionsprincippet er ligeledes gældende i situationen med en blandet benyttede ejendom, hvor selskabet succederer for den erhvervsmæssige andel. Den erhvervsmæssige benyttede del opgøres som forskellen mellem de foretagne afskrivninger, og de afskrivninger virksomhedsejeren kunne have fratrasket, hvis bygningen havde været 100 % erhvervsmæssig.

Indgår den blandet benyttede ejendom i virksomhedsomdannelsen, har selskabet efterfølgende mulighed for at afskrive, på den del af ejendommens anskaffelsessum, som svarer til den erhvervsmæssige benyttede del. Det er en forudsætning at ejendomme fortsat anvendes til afskrivningsberettiget formål jf. AL § 14. Det er endvidere en forudsætning at mindst 25 % af bygningens etageareal anvendes til afskrivningsberettigede formål, eller af det afskrivningsberettigede etageareal udgør mindst 300m² jf. AL § 19, stk. 4. Anvendes ejendommen fortsat til private gøremål, kan selskabet ikke afskrive på denne del, hvorfor ejeren skal beskattes af værdien af hel eller delvis fri bolig jf. LL § 16, stk. 9.

Overgår den private andel af ejendommen til erhvervsmæssigt formål, kan selskabet fremadrettet afskrive på anskaffelsessummen på den overførte del. I forbindelse med omdannelsen anses ejerens overdragelse af den private benyttede del for en sædvanlig afståelse. Den privat benyttede del af ejendomme anses for afstået til selskabet til handelsværdi. Ejeren vil som oftest ikke blive beskattet af salget af den private del af ejendommen, da denne ville blive omfattet af parcelhusreglen jf. EBL § 8.

Den private indskudte del af ejendommen kan enten indskydes som en del af virksomheden ved apportindskud eller ved, at ejeren modtager et stiftertilgodehavende. Værdien af den private boligdel kan ligeledes anvendes såfremt der er en negativ indskudskonto til at reducere denne jf. SKM2009, 481 VLR.

Selve beregning af den blandet benyttede ejendom foretages efter samme principper, som opgørelsen af den blandet benyttede bil. Der skal blot tages højde for hvis den private del af ejendomme fortsat ikke anvendes til afskrivningsberettiget formål, hvorfor denne del ikke kan tillægges selskabets afskrivningsgrundlag.

Anparterers anskaffelsessum

Anparterernes anskaffelsessum opgøres til handelsværdi, svarende til den værdi der ville være opnået ved salg til en uafhængig tredjemand.

Værdiansættelsen af anparterernes anskaffelsessum afhænger af den valgte omdannelsesform. Foretages der en skattefri virksomhedsomdannelse opgøres anskaffelsessummen som handelsværdien minus den skattepligtige fortjeneste jf. VOL § 4, stk. 2. Hvorimod anskaffelsessummen ved en skattepligtig omdannelse opgøres til handelsværdien.

Anparterers anskaffelsessum ved en skattefri virksomhedsomdannelse – Stengård

En skattefri virksomhedsomdannelse følger reglerne i virksomhedsomdannelsesloven, som er baseret på successionsprincippet. Successionsprincippet er bygget på at selskabet overtager den tidligere virksomhedsejer skattebyrde. Herved sker der ingen beskatning ved omdannelsen, da den latente skat udskydes til den dag Bodil vælger at afstå sine anparter i selskabet.

Anparterernes anskaffelsessum opgøres som handelsværdien minus den skattepligtige fortjeneste. Under afsnittet "Værdiansættelse" er alle virksomhedens aktiver og passiver gennemgået og værdiansat samt er anskaffelsessummerne for Stengård ApS opgjort.

Nedenfor er anparterernes anskaffelsessum opgjort pr. 1 januar 2017.

Regnskab pr. 31/12 2016		Selskabets åbningsbalance 1/1-17			
	Regnskabs- mæssige værdier	Skatte- mæssige værdier	Regnskabs- mæssige værdier	Succes- sions- grundlag	Anskaffelses- sum for aktier
Aktiver:					
Anlægsaktiver:					
Goodwill	0	0	918.000	0	0
Ejendom	4.737.380	5.608.924	20.567.700	5.608.924	13.736.594
Maskiner	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0
Biler	290.185	313.357	290.185	313.357	313.357
Omsætningsaktiver:					
Debitorer	2.554.369	2.554.369	2.554.369	2.554.369	2.754.369
Hensat til tab	200.000	0	200.000	0	0
Varebeholdning	1.006	1.006	1.006	1.006	1.006
Andre tilgodehavender	61.414	61.414	61.414	61.414	61.414
Likvide beholdninger	1.855.167	1.855.167	1.855.167	1.855.167	1.855.167
Aktiver i alt	9.699.521	10.394.237	26.447.841	10.394.237	18.721.907
Passiver:					
Egenkapital / aktiekapital	-5.478.758	-4.784.042	9.525.857	-4.784.042	3.543.628
Udskudt skat			1.743.705		
Gæld:					
Kreditorer & anden gæld	350.856	350.856	350.856	350.856	350.856
Hensat til senere hævnning	0	0	0	0	0
Bankgæld	14.827.423	14.827.423	14.827.423	14.827.423	14.827.423
Gæld i alt	15.178.279	15.178.279	15.178.279	15.178.279	15.178.279
Passiver i alt	9.699.521	10.394.237	26.447.841	10.394.237	18.721.907

Beregning af anparternes anskaffelsessum ved en skattefri omdannelse for Stengård. Kilde: egen tilvirkning

Anparternes anskaffelsessum udgør jf. overstående beregninger 3.543.628 kr., hvorefter der sker modregning af Bodils opsparet overskud på 1 kr., således at anparternes anskaffelsessum udgør 3.543.627 kr. Bodil har valgt at selskabskapitalen skal udgøre minimumskravet til et ApS på 50.000 kr., dette medfører at der ved en skattefri virksomhedsomdannelse vil være en overkurs ved stiftelsen på 9.475.857 kr. Overkursen overføres til frie reserver, hvilket betyder at Bodil har mulighed for at udlodde udbytte heraf til sig selv.

Som benævnt skal der ved en skattefri virksomhedsomdannelse indregnes en udskudt skat i åbningsbalancen, da selskabet påtager sig den tidligere virksomhedsejeres skattebyrde. Den udskudte skat er på 1.743.705 kr. Mellemløbskontoen med Bodil er medtaget i virksomhedsomdannelsen, og indgår i den regnskabsmæssige egenkapital.

Anparteres anskaffelsessum ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse – Stengård

Modsat en skattefri virksomhedsomdannelse sidestilles en skattepligtig virksomhedsomdannelse med et almindeligt salg til en uafhængig tredjemand, som er baseret på afståelsesprincippet. De skattepligtige avancer og tab bliver medregnet i virksomhedsejerens skattepligtige indkomst i afståelsesåret.

Som benævnt i overstående afsnit er der under afsnittet "Værdiansættelse" forklaret og værdiansat de enkelte aktiver og passiver i virksomheden, endvidere er anskaffelsessummerne opgjort for Stengård ApS. I afsnittet "Stifertilgodehavende - Stengård" er der foretaget beregning af stifertilgodehavendet med eller uden kursnedslag. Hvis der foretages en skattepligtig virksomhedsomdannelse, skal Bodil bestemme sig for om hun vil anvende stifertilgodehavendet med eller uden kursnedslaget.

Nedenfor ses opgørelsen af anparternes anskaffelsessum ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse uden kursnedslag pr. 1. januar 2017.

	Stengård pr. 31.12.2016	Regulering	Stengård ApS, åb- ningsbalance 01.01.2017	Skatteregn- skab Stengård ApS, åbnings- balance 01.01.2017	Anskaffelses- sum
Goodwill	-	918.000	918.000	918.000	918.000
Grunde og bygninger	4.737.380	12.600.174	20.567.700	20.567.700	20.567.700
Driftsmateriel	290.185	-	290.185	290.185	290.185
Varelager	1.006	-	1.006	1.006	1.006
Tilgodehavende	2.554.369	-	2.554.369	2.554.369	2.554.369
Andre tilgodehavende	61.414	-	61.414	61.414	61.414
Likvider	1.855.167	-	1.855.167	1.855.167	1.855.167
Aktiver	9.499.521	13.518.174	26.247.841	26.247.841	26.247.841
Stifertilgodehavende			11.119.562	11.119.562	11.119.562
Gæld til realkreditinstitut- ter	14.827.423		14.827.423	14.827.423	14.827.423
Kreditorer & anden gæld	350.856		350.856	350.856	350.856
Gæld	15.178.279	-	26.297.841	26.297.841	26.297.841
Egenkapital	- 5.678.758		50.000	50.000	50.000

Beregning af anparternes anskaffelsessum for Stengård ApS pr. 1 januar 2017 ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse. Kilde: egen tilvirkning

Der er i åbningsbalancen indregnet et stifertilgodehavende på 11.119.562 kr., da Bodil har valgt at selskabskapitalen blot skal udgøre minimumskravet på 50.000 kr. På denne måde opnår Bodil det størst mulige stifertilgodehavende, som hun har mulighed for at hæve skattefrit i selskabet, når likviditeten er til det. Anparternes anskaffelsessum udgør dermed 50.000 kr. ved den skattepligtige virksomhedsomdannelse.

I den skattepligtige virksomhedsomdannelse kommer de skattepligtige avancer og tab til beskatning hos Bodil. Den samlede opgørelse af beskatningen hos Bodil ved afståelse af Stengård kan ses nedenfor.

Goodwill	918.000
Ejendomsavance	3.997.714
Genvundne afskrivninger	2.833.392
Driftsmateriel	- 23.162
Avance	7.725.944
Opsparet overskud inkl. virksomhedsskat, 22%	1
Beskatning i alt	7.725.945

Skat, 55,8 % af 7.725.945 kr.	4.311.077
Betalt aconto skat af opsparet overskud	-
Skat i alt til betaling	4.311.077

Beregning af beskatning af Bodil i forbindelse med en skattepligtig omdannelse.

Den samlede skat for Bodil er opgjort til 4.311.077 kr. Bodil har mulighed for at bruge hendes stiftertilgodehavende til betaling af skatten, såfremt der er likviditet i selskabet hertil. I ovenstående beregninger kan det ses at selskabet har et bankindestående på 1.855.167 kr. pr. 1. januar 2017, og en kreditfacilitet på 200.000 kr., hvorfor det ikke er tilstrækkeligt til at udbetale stiftertilgodehavendet. Dette betyder at der ikke er nok likviditet i selskabet til at Bodil kan anvende hendes stiftertilgodehavende til betaling af skatten. Dette medfører at Bodil er nødsaget til at optage et privat lån.

Da Bodil skal optage et privat lån til betaling af skatten, ønsker hun hurtigst muligt at få udbetalt sit stiftertilgodehavende i Stengård ApS, så snart der er likviditet hertil i selskabet. Der vil på baggrund heraf ikke kunne foretages et kursnedslag på stiftertilgodehavendet, da dette vil kræve at der bliver overholdt en fast afdragsaftale.

I forbindelse med den skattepligtige virksomhedsomdannelse bortfalder en eventuel negativ indskudskonto og hensat til senere hævning. Bodil har en positiv indskudskonto på 2.399.855 kr. og intet beløb hensat til senere hævning.

Sammenligning af de 2 virksomhedsomdannelsesformer – Stengård

Hvis Stengård anvender en skattepligtig virksomhedsomdannelse, opnår selskabet en højere anskaffelsessum og dermed et højere afskrivningsgrundlag, end hvis der foretages en skattefri virksomhedsomdannelse. Da det skattemæssige afskrivningsgrundlag er højere ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse, giver det ligeledes selskabet mulighed for at foretage større skattemæssige afskrivninger end ved en skattefri omdannelse. De skattemæssige afskrivninger er ikke bundne afskrivninger i modsætningen til de regnskabsmæssige afskrivninger, men afskrivningerne kan være

med til at nedbringe selskabets skattepligtige indkomst. Der er jf. afskrivningsloven forskellige maksimale afskrivningsprocenter på selskabets aktiver, fx kan der maksimalt afskrives 4 % skattemæssigt på bygninger og 25 % på driftsmidler, da selskabet som benævnt har et højere afskrivningsgrundlag vil de skattemæssige afskrivninger fremadrettet medføre at Stengård ApS får en lavere skattepligtig indkomst og dermed skal betale mindre i virksomhedsskat.

Når valget skal tages om der skal foretages en skattefri eller en skattepligtig virksomhedsomdanning er de væsentligste parametre de likviditetsmæssige og skattemæssige forskelle, der fremkommer ved de 2 omdannelsesformer. Nedenfor er der foretaget en beregning af nettolikviditetspåvirkning ved en skattefri og skattepligtig virksomhedsomdanning for Stengård.

	Skattefri virksomhedsomdanning	Skattepligtig virksomhedsomdanning	Fordel ved skattefri virksomhedsomdanning
Skat af avance i afståelsesåret	-	- 4.311.077	4.311.077
Beskatning af opsparede overskud	-	- 1	1
Betalt aconto skat af opsparede overskud	-	-	-
Hensat til senere hævning	-	-	-
Hævning af stiftertilgodehavender	-	11.119.562	- 11.119.562
Likviditet i omdannelsesåret	-	6.808.484	- 6.808.484
Markedsværdi af selskabet	9.525.857	50.000	9.475.857
Anparternes anskaffelsessum	- 3.633.627	- 50.000	- 3.583.627
Nettopåvirkning af aktieindkomst ved salg	5.982.230	-	5.982.230
Skat i salgsåret 27 % af 51.700	- 13.959	-	- 13.959
Skat i salgsåret 42 % af resten	- 2.490.823	-	- 2.490.823
Likviditet i salgsåret	3.425.248	50.000	3.425.248
Nettolikviditet	3.425.248	6.858.484	- 3.433.236

Beregning af de likviditetsmæssige konsekvenser ved hhv. en skattepligtig og skattefri omdanning af Stengård. Kilde: Egen tilvirkning.

Forudsætningen for ovenstående beregning, er at der ved den skattepligtige virksomhedsomdanning afsættes maksimalt stiftertilgodehavende. Som det ses, vil Bodil samlet set opnå en likviditetsmæssig fordel på lang sigt ved at vælge en skattepligtig virksomhedsomdanning, dog vil Bodil også

nu og her skulle betale en skat på 4.095.911 kr. i afståelsesåret. Nedenfor ses beregningen af skattebetalingen for Bodil ved en skattefri og skattepligtig virksomhedsomdannelse.

	Skattebetaling ved skattepligtig omdannelse	Skattebetaling ved skattefri omdannelse
Skat af avance i salgsåret	- 4.311.077	
Beskatning af opsparede overskud	-	
Betalt aconto skat af opsparede overskud	-	
Skat i salgsåret 27 % af 51.700 kr.		- 13.959
Skat i salgsåret 42 % af resten		- 2.453.023
Skattebetaling	- 4.311.077	- 2.466.982

Sammenligning af skattebetaling ved skattepligtig og skattefri virksomhedsomdannelse for Stengård. Kilde: Egen tilvirkning.

Ovenstående udviser skattebetalingen for Bodil ved en skattepligtig og en skattefri virksomhedsomdannelse, hvis Bodil afstår anparterne til samme markedsværdi som ved virksomhedsomdannelsen. Forskelsværdien mellem de to skattebetalinger udgør 1.844.095 kr., hvoraf det ses at den skattepligtige virksomhedsomdannelse vil udløse den største beskatning. Heraf skal det huskes at Bodil ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse på lang sigt vil have en likviditetsmæssig fordel kontra ved en skattefri virksomhedsomdannelse.

Som gennemgået i overstående afsnit, vil Bodil ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse få et stiftertilgodehavende på 11.119.562 kr., som hun kan hæve skattefrit i selskabet. Selskabets likviditet er pr. 1. januar 2017 på 1.855.167 kr., hvorfor det ikke er muligt for Bodil at hæve hele hendes stiftertilgodehavende til betaling af skatten, og derfor er nødsaget til at påtage sig et privat lån.

Der skal samtidig tages højde for, at der ved den skattefri virksomhedsomdannelse vil forekomme en lavere skattemæssig anskaffelsessum for anparterne end ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse. Selskabet succederer endvidere i virksomhedsejerens skattemæssige stilling ved en skattefri virksomhedsomdannelse, hvoraf der i Stengård ApS indregnes en udskudt skat på 1.743.705 kr., som er skattebyrden selskabet påtager sig ved omdannelsen. Overdragelsen af den latente skat kan tale imod at vælge en skattefri virksomhedsomdannelse, da man ved den skattepligtige omdannelse "starter på en frisk".

Realisationsskatten udgør et væsentligt beløb, hvilket primært stammer fra de genvundne afskrivninger samt ejendomsavancen. Som tidligere nævnt har selskabet ikke likviditeten til at udbetale Bodils stiftertilgodehavende, hvorfor Bodil skal ud og låne den resterende sum ved at optage et privat lån. Størrelsen på realisationsskatten taler for at Bodil skal foretage en skattefri virksomhedsomdannelse. Bodil vil i forbindelse med en skattefri virksomhedsomdannelse ikke skulle betale nogen skat i afståelsesåret, der sker først beskatning når Bodil afstår sine anparter, hvor beskattes af forskellen mellem salgssummen og anparternes anskaffelsessum på 3.543.627 kr.

Konklusion

Der kan ikke gives en konkret vurdering af hvad der er mest fordelagtigt, når det kommer til om en iværksætter skal etablere sin virksomhed i personligt regi eller i selskabsform. Der er konkrete momenter der taler for og imod begge alternativer. Nogle af de væsentligste parametre der sondres i mellem, er hæftelsen og beskatning hos virksomhedsejeren. Hæftelsesformen taler for at man skal vælge at drive virksomhed i selskabsform, da ejeren dermed ikke hæfter med hele sin private formue, men blot med den indskudte selskabskapital. En af ulemperne ved at vælge at drive virksomhed i selskabsform er den tunge administrative byrde, der på falder en nyopstartet virksomhed, hvilket resulterer i en meromkostning i form af årlige udarbejdelse af årsregnskaber af revisor m.v. Beskatningen hos virksomhedsejeren for en personlig ejet virksomhed kan ske efter personskatteoven, virksomhedsordningen eller kapitalafkastordningen. Den mest anvendte beskatningsform vurderes at være virksomhedsordningen, hvor virksomhedsejeren har mulighed for at opspare overskuddet og få fuld skatteværdi for renteudgifterne, der fratrækkes i den personlige indkomst. Valget på om man skal etablere sin virksomhed i personligt regi eller i selskabsform afhænger af hvad den enkelte virksomhedsejer ønsker for fremtiden. Er det et brændende ønske om at stifte en virksomhed, hvor der tages chancer i form af investeringer og selskabets aktivitet i sig selv, samt at der et ønske om at inddrage potentielle investorer, vil det være en klar fortaler for at stifte en virksomhed i selskabsform. Hvorimod en virksomhed i personligt regi typisk vil være førstevalget for mange kommende virksomhedsejere, der ikke ønsker en tung administrativ opgave fra start, og ligeledes ej heller har et ønske om at binde en selskabskapital i virksomheden fra start. Oplever den personlig ejet virksomhed markant vækst, er der altid mulighed for at foretage en virksomhedsomdannelse.

En personlig ejet virksomhed har mulighed for at foretage en virksomhedsomdannelse jf. reglerne i virksomhedsomdannelsesloven, som er baseret på successionsprincippet eller efter afståelsesprincippet, hvor den skattepligtige avance vil komme til beskatning hos virksomhedsejeren. Der er ingen konkret konklusion på om det for virksomhedsejere er mest fordelagtigt at foretage en skattefri eller skattepligtig virksomhedsomdannelse, da der er mange faktorer i spil, og disse varierer for den enkelte virksomhed. En af de faktorer der spiller en væsentlig rolle i beslutningen om der skal foretages en skattefri eller skattepligtig virksomhedsomdannelse, er den beskatning der på falder virksomhedsejeren ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse. Vælger Bodil at foretage en skattepligtig virksomhedsomdannelse af Stengård, vil hun i sin indkomstopgørelse blive beskattet af en avance på 7.725.944 kr. I den skattepligtige omdannelse har Bodil mulighed for at indregne et stiftertilgodehavende på 11.119.562 kr., som hun kan hæve skattefrit til brug for betaling af skatten. Det skal dog her gøres opmærksom på at der i selskabet pr. 1. januar 2017 er bankindestående på 1.855.167 kr., hvilket betyder at Bodil ikke kan hæve hele sit stiftertilgodehavende, til hjælp for betaling af skatten.

Dette medfører at Bodil er nødt til at optage et privat lån for betalingen af realisationsskatten på 4.311.077 kr.

Der er ingen beskatning hos Bodil ved en skattefri virksomhedsomdannelse, da selskabet succederer i virksomhedens skattemæssige situation. Dette betyder at der i selskabets åbningsbalance indregnes en udskudt skat, som følge af successionsprincippet. Beskatningen hos Bodil bliver udskudt til den dag hun afstår sine anparter i selskabet. Den skattefri virksomhedsomdannelse er på kortsigt fordelagtig for virksomhedsejere med en begrænset likviditet. På langsiget er det jf. beregningen af nettolikviditetspåvirkningen konstateret at Bodil på lang sigt vil have en likviditetsmæssig fordel på 3.433.236 kr. ved at vælge en skattepligtig virksomhedsomdannelse frem for en skattefri omdannelse.

I forbindelse med en virksomhedsomdannelse skal virksomhedens aktiver og passiver værdiansættes. Værdiansættelsen sker som hovedreglen til handelsværdi, svarende til den værdi en uafhængig tredjemand ville have givet. I denne virksomhedsomdannelse er der tale om interesseforbundne parter, da Bodil kommer til at eje 100 % af anparterne i det nye selskab. Som følge heraf er det vigtigt at omdannelsen sker på armslængdevilkår, således at SKAT ikke senere har mulighed for at omstøde værdiansættelsen og vurdere omdannelsen til at være skattepligtig. For at sikre at værdiansættelsen sker på markedsvilkår har SKAT udarbejdet nogle cirkulære, som med fordel kan anvendes. Et af de typisk anvendte cirkulære er TSS-cirkulær nr. 200-10 af 28. marts 2000. som anvendes til værdiansættelsen af goodwill.

I en skattepligtig virksomhedsomdannelse vil der ske omdannelse jf. afståelsesprincippet. Afståelsesprincippet bunder ud i at virksomhedsejeren bliver beskattet af den skattepligtige fortjeneste eller tab i afståelsesåret, hvorfor valget af en skattepligtig virksomhedsomdannelse har skattemæssige og økonomiske konsekvenser for virksomhedsejerne. Værdiansættelsen ved en skattepligtig omdannelse sker til handelsværdi. Modsat en skattefri virksomhedsomdannelse er der ved en skattepligtig omdannelse mulighed for at Bodil kan indregne et stiftertilgodehavende i åbningsbalancen på 11.119.562 kr. Stiftertilgodehavendet kan hæves skattefrit, og kan være en fordel i forbindelse med betalingen af realisationsskatten. Ønsker Bodil ikke at gøre brug af et stiftertilgodehavende indregnes værdien heraf på egenkapitalens frie reserver. De skattemæssige afskrivningsgrundlag vil i en skattepligtig omdannelse være højere end ved en skattefri omdannelse, hvilket kan give selskabet en skattemæssig fordel i form af højere skattemæssige afskrivninger, som medføre en lavere skattepligtig indkomst.

Bodil kan vælge at foretage en skattefri virksomhedsomdannelse, hvorved der sker udskydelse af beskatningen, da omdannelsen vil ske efter successionsprincippet og selskabet dermed indtræder i virksomheds skattemæssige stilling. Der vil ikke ske beskatning af de skattepligtige fortjenester,

da disse i stedet modregnes i anskaffelsessummen. Selskabet overtager i forbindelse med omdannelsen den latente skat, som er knyttet til virksomhedens aktiver og passiver. For at Bodil kan gøre brug af en skattefri virksomhedsomdannelse er der krav og betingelser, der skal være opfyldt. Sker der overtrædelse af disse betingelser, kan SKAT anse omdannelsen til at være skattepligtig frem for skattefri.

Anparternes anskaffelsessum afhænger af om der er valgt en skattefri eller skattepligtig virksomhedsomdannelse. Ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse svarer anparternes anskaffelsessum til selskabets bogførte selskabskapital på 50.000 kr. I en skattefri virksomhedsomdannelse svarer anparternes anskaffelsessum til 3.633.627 kr., som er opgjort som handelsværdien fratrukket den skattepligtige fortjeneste.

Efter en teoretisk og praktisk behandling af en skattepligtig og skattefri virksomhedsomdannelse kan det konkluderes, at der er flere elementer, der skal overvejes om hvorvidt omdannelsen skal være skattefri eller skattepligtig. Det er ikke muligt at give et entydigt svar på hvilken omdannelsesmodel, der er den mest optimale. Ud fra min case virksomhed kan det ses at det er en konkret vurdering for den enkelte virksomhed og virksomhedsejer, da der skal tages hensyn til ejerens ønsker, økonomiske situation, fremtidsplaner m.v.

En konsekvensberegning for begge modeller giver et godt overblik, samt se på de skattemæssige og likviditetsmæssige forhold der gør sig gældende for den pågældende virksomhed. For min case virksomhed og Bodils ønsker for virksomheds fremtid, vurderes det mest optimalt at der foretages en skattefri virksomhedsomdannelse.

Litteraturliste

- Beierholm. (30. Marts 2018). *Skattefri virksomhedsomdannelse*. Hentet fra Beierholm:
<https://www.beierholm.dk/ydelser/skat-moms-og-afgifter/skat/erhvervsskat/skattefri-virksomhedsomdannelse/>
- Beierholm. (30. Marts 2018). *Skattemæssige betingelser*. Hentet fra Beierholm:
<https://www.beierholm.dk/ydelser/skat-moms-og-afgifter/skat/erhvervsskat/skattefri-virksomhedsomdannelse/skattemaessige-betigelser/>
- Beierholm, Skatteafdeling. (30. April 2018). *Salg af fast ejendom*. Hentet fra Beierholm:
https://www.beierholm.dk/fileadmin/user_upload/pdf/skat/2017/2017_Salg_af_fast_ejendom_EKSTERN_100217.pdf
- Birgitte Sølvkær Olesen. (2017). Skattefri virksomhedsomdannelse - Fast ejendom. I *Generationsskifte og omstrukturering* (s. 143). København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Danmarks Statistik. (5. April 2018). *Danmarks Statistik*. Hentet fra De nye iværksætterselskaber vinder frem:
<https://www.dst.dk/da/Statistik/nyt/NytHtml?cid=27743>
- Henrik Dam, H. G. (2017). Selskabsbeskatning. I *Grundlæggende skatteret* (s. 487). Karnov Group.
- Henrik Dam, Henrik Gam, Kjeld Hemmingsen og Jacob Nielsen. (2017). Virksomhedsophør og strukturændringer . I *Grundlæggende Skatteret* (s. 551). København: Karnov Group.
- Jørgen Munksgaard Rasmussen, J. B. (29. April 2019). *Bolius*. Hentet fra Økonomiske forhold ved køb og salg af ejendomme på landet : <https://www.bolius.dk/oekonomiske-forhold-ved-koeb-og-salg-af-ejendomme-paa-landet-16998/>
- PWC. (2018). Selskabsloven. Hellerup: PWC.
- SKAT. (29. Marts 2018). *Betingelser for skattefri virksomhedsomdannelse*. Hentet fra SKAT:
<http://skat.dk/skat.aspx?oid=2047507>
- SKAT. (30. April 2018). *Kursfastsættelse af private pantebreve og kontantomregning af overdragesummer*. Hentet fra SKAT, SKM2010.251.SKAT:
<http://skat.dk/skat.aspx?oid=1895935>
- Skatteministeriet. (29. Marts 2018). *Bekendtgørelse af lov om skattefri virksomhedsomdannelse*. Hentet fra Retsinformation: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=173390>
- Skatteministeriet. (13. April 2018). *Kursgevinstloven*. Hentet fra Retsinformation:
<https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2016/1283>
- Skatteministeriet. (31. Marts 2018). *Virksomhedsskatteoven*. Hentet fra Retsinformation:
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=158215#Par16>
- T. Helmo Madsen. (2016). Afskrivninger. I T. H. Madsen, *Revisormanual 2016-1* (s. 9). København: Karnov Group Denmark A/S.
- T. Helmo Madsen. (2016). Goodwill. I *Revisor Manual* (s. 60). København: Karnov Group Denmark A/S.
- Virk. . (25. Januar 2018). *Interessentskab (I/S)*. Hentet 1. Marts 2018 fra VIRK:
<https://startvaekst.virk.dk/bliv-klar-til-start/vaelg-virksomhedsform/interessentskab-is>
- Aage Michaelsen, Steen Askholt, Jane Bolander, Liselotte Madsen, Anders Laursen og Inge Jeppesen. (2017). Stiftelse af selskaber m.v. . I *Lørebog om indkomst skat* (s. 845). Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Aage Michelsen, Steen Askholt, Jane bolander, Liselotte Madsen, Anders Laursen og Inge Jeppesen.
(2017). Immaterielle anlægsaktiver. I *Lærebog om indkomstskat* (s. 617). København: Jurist- og
Økonomforbundets Forlag.

Bilag

Bilag 1 – Specifikation til beregning af ejendomsavance

Specifikation af kontant anskaffelsessum (§4,3,3)

Kontant anskaffelsessum	4.870.746,00	
Omkostninger ved anskaffelsen		-
Reguleret kontant anskaffelsessum	4.870.746,00	
Kontant anskaffelsessum for afstået andel af ejendommen	4.870.746,00	
Pristalsreguleringsprocent og beløb (§4A) - 32,5%	1.582.992,45	
Pristalsreguleret kontant anskaffelsessum	6.453.738,45	
Indeksreguleringsprocent og beløb (§5A) - 59,5%	3.839.974,38	
Indeksreguleret kontant anskaffelsessum	10.293.712,83	

Ombygnings-/ forbedringsudgifter (§5,2)

År	Navn	Værdi	Indeks pct.	Indekstillæg	Resultat
1992	Forbedring	3.669.186	59,50%	2.183.166	5.852.352
2002	Forbedring	142.341	27,50%	39.144	181.485
2016	Forbedring	138.457	0,00%	-	138.457
Sum		3.949.984		2.222.309	6.172.293

Specifikation af fast 10.000 kr's tillæg (§5,1)

År	Værdi	Indeks pct.	Indekstillæg	Resultat
1993	10.000	59,5%	5.950	15.950
1994	10.000	54,9%	5.490	15.490
1995	10.000	53,7%	5.370	15.370
1996	10.000	49,6%	4.960	14.960
1997	10.000	48,7%	4.870	14.870
1998	10.000	44,8%	4.480	14.480
1999	10.000	40,7%	4.070	14.070
2000	10.000	35,9%	3.590	13.590
2001	10.000	31,4%	3.140	13.140
2002	10.000	27,5%	2.750	12.750
2003	10.000	23,2%	2.320	12.320
2004	10.000	19,3%	1.930	11.930
2005	10.000	16,8%	1.680	11.680
2006	10.000	14,1%	1.410	11.410
2007	10.000	11,1%	1.110	11.110
2008	10.000	8,3%	830	10.830
2009	10.000	4,8%	480	10.480
2010	10.000	4,8%	480	10.480
2011	10.000	4,8%	480	10.480
2012	10.000	4,8%	480	10.480
2013	10.000	4,8%	480	10.480
2014	10.000	2,9%	290	10.290
2015	10.000	1,4%	140	10.140
2016	10.000	0%	-	10.000
2017	<i>Gives ikke i afståelsesåret</i>			
Sum	240.000		56.780	296.780